

سرویس و تعمیرات

پس از پایان این فصل از هنرجو انتظار می‌رود :

- ۱- دیگ‌های چدنی را سرویس نماید.
- ۲- پره‌ی معیوب دیگ چدنی را تعویض کند.
- ۳- تعداد پره‌های رادیاتورهای آلومینیمی را کم و زیاد کند.
- ۴- قطعات فن کویل را پیاده و سوار کند.
- ۵- فن کویل را سرویس کند.
- ۶- قطعات مشعل گازوئیلی را پیاده و سوار کند.
- ۷- مشعل گازوئیلی را سرویس کند.
- ۸- سیم‌کشی پایه‌ی رله‌ی مشعل گازوئیلی را اجرا کند.
- ۹- قطعات مشعل گازی را پیاده و سوار کند.
- ۱۰- سیم‌کشی پایه‌ی رله‌ی مشعل گازی را اجرا کند.
- ۱۱- قطعات مشعل گازی آتمسفریک را پیاده و سوار نماید.
- ۱۲- کلیه‌ی قطعات پمپ‌های سیرکولاتور زمینی و خطی را پیاده و سوار کند.
- ۱۳- عیوب احتمالی پمپ سیرکولاتور را توضیح دهد.
- ۱۴- پمپ‌های سیرکولاتور را سرویس و تعمیر کند.

۵—سرویس و تعمیرات

۱—۵—سرویس و تعمیرات دیگ

۱—۱—۵—دستور کار شماره‌ی ۱—سرویس دیگ گازوئیل را به وسیله‌ی آچار تخت یا آچار فرانسه از مشعل جدا کنید.

و دودکش

۴—پیچ‌هایی که مشعل را به دیگ متصل کرده است باز کنید. سپس مشعل را از دیگ جدا کنید و در محل مناسبی قرار دهید.

۵—لوله‌های رابط دودکش دیگ را از دیگ و دودکش عمودی جدا کنید، سپس آن‌ها را به محل مناسبی ببرید و تمیز کنید (برای این کار از ماسک استفاده نمایید).

۶—دریچه‌های بالا و پایین دیگ را در قسمت جلو و دریچه‌ی پشت دیگ را از بدنه‌ی دیگ باز کنید (شکل ۱—۵—ب).

۷—با یک برس دستی یا جارو داخل محفظه‌ی احتراق دیگ را تمیز کنید و مواد زاید را به بیرون انتقال دهید.

۸—با یک برس سیمی مخصوص فضای بالای پره‌های دیگ را از طریق دریچه‌ی بالایی تمیز کنید (شکل ۱—۵—ج).

۱—برس سیمی مخصوص سرویس دیگ ۲—ماسک دهنی

۳—فازمتر ۴—آچارآلن ۵—پیچ گوشتی ۶—آچار تخت ۷—آچار فرانسه ۸—شیلنگ آب ۹—روغندان ۱۰—چراغ قوه ۱۱—طناب ۱۲—پارچه‌ی تنظیف ۱۳—گونی کنفی ۱۴—ماسه ۱۵—برس دستی یا جارو.

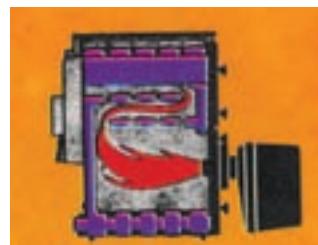
مراحل اجرای کار

۱—کلید برق مشعل را در تابلوی برق موتورخانه، در حالت قطع قرار دهید.

۲—رله‌ی مشعل را از روی پایه‌ی رله جدا کنید، سپس سیم‌های فاز و نول را، بارعايت نکات ایمنی، از پایه‌ی رله باز کنید. هم‌چنین برای ایمنی بیش‌تر، سر سیم‌های فاز و نول را به طور موقت با چسب برق پوشانید.

(ب)

(الف)

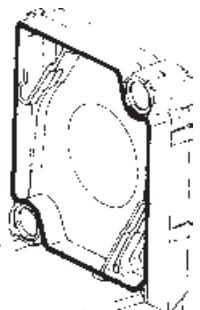

(ج)

شکل ۱—۵—دیگ چدنی مدل ۳۰۰

- ۳- خمیر نسوز
- ۴- نخ نسوز دیگ
- ۵- دیگ جمع کن
- ۶- چکش آهنه
- ۷- چکش چوبی یا پلاستیکی
- ۸- تراز بنایی
- ۹- آچار رینگی
- ۱۰- پیچ گوشتی
- ۱۱- آچار تخت
- ۱۲- گوه (فلم)
- ۱۳- آچار برای میله‌ی دیگ جمع کن
- مراحل اجرای کار**
- ۱- کلید اصلی و فیوز مربوط به مشعل را به حالت قطع درآورید.
- ۲- شیر فلکه‌های خط رفت و برگشت دیگ و شیر فلکه‌ی پرکن مخزن انبساط را بیندید و با باز کردن شیر تخلیه‌ی دیگ، آب داخل دیگ و مخزن انبساط را تخلیه کنید.
- ۳- رله‌ی مشعل را از روی پایه‌ی رله جدا کنید. سپس سیم‌های فاز و نول را، با رعایت نکات ایمنی، از پایه‌ی رله باز کنید. سرسیم‌های فاز و نول را به طور موقت با چسب برق پوشانید.
- ۴- شیر فلکه‌ی خط گازوئیل را بیندید و شیلنگ‌های گازوئیل را با آچار تخت یا آچار فرانسه از مشعل جدا کنید.
- ۵- پیچ‌هایی را که مشعل را به دیگ متصل کرده است، باز و مشعل را از دیگ جدا کنید و در محل مناسبی قرار دهید.
- ۶- سیم‌های آکوستات مستغرق را باز و آکوستات را از روی دیگ جدا کنید.
- ۷- مانومتر و ترمومتر نصب شده روی دیگ را باز کنید.
- ۸- دودکش اتصال به دیگ را از بدنه‌ی دیگ جدا کنید.
- ۹- با آچار مناسب، فلنج اتصال لوله‌ی رفت و برگشت به دیگ را از بدنه‌ی دیگ باز کنید.
- ۱۰- مهره‌ی میل مهارهای دیگ را با استفاده از آچار تخت مناسب باز و میل مهارها را از دیگ جدا کنید.
- ۹- با استفاده از شیلنگ آب قسمت‌های مختلف دیگ را به طور کامل شست و شو و تمیز کنید.
- ۱۰- برای تمیز کردن دودکش عمودی، قسمت پایین آن را به طور موقت از داخل موتورخانه مسدود کنید.
- ۱۱- مقداری ماسه را (بسته به قطر دودکش عمودی) درون گونی می‌بریم. سپس در گونی را با طنابی می‌بندیم. بروی پشت بام کلاهک دودکش را بر می‌داریم و گونی را به آهستگی درون دودکش عمودی به طرف پایین و بالا حرکت می‌دهیم تا دوده‌های جداره‌ی دودکش را بترشد و دودکش را کاملاً تمیز کند (از استحکام گونی و طناب، قبل از تمیز کردن دودکش، مطمئن شوید). پس از اتمام کار، کلاهک دودکش را، در محل خود قرار دهید.
- ۱۲- در داخل موتورخانه، قسمت پایین دودکش را، که به طور موقت بسته بودید، باز کنید و دوده‌های آن را نیز تخلیه و تمیز نمایید.
- ۱۳- هم دریچه‌های بالا و پایین دیگ را در قسمت جلو، و هم دریچه‌ی پشت دیگ را با استفاده از نخ نسوز و خمیر نسوز در محل خود قرار دهید و پیچ‌های آن را پس از روغنکاری سفت کنید.
- ۱۴- لوله‌های دودکش افقی را، بین دیگ و دودکش عمودی، بار دیگر نصب کنید.
- ۱۵- مشعل را مجدداً بر روی دیگ نصب کنید و اتصالات الکتریکی و گازوئیل آن را نیز بیندید.
- ۱۶- محل موتورخانه و روی دیگ را به طور کامل بشوید و تمیز کنید.
- ۱۷- در حین سرویس دیگ و دودکش، استفاده از لباس کار و ماسک الزامی است. هم چنین محل موتورخانه باید دارای تهویه‌ی مناسبی باشد. در ضمن لازم است، سرویس کارانی که به طور مرتباً کار سرویس دیگ و مشعل را به عهده دارند، روزانه مقداری شیر بنوشنند.
- ۱-۵-۲- دستور کار شماره‌ی ۲ - تعویض پرهی معیوب دیگ چدنی ابزار و وسایل کار**
- ۱- پرهی سالم دیگ
- ۲- ضد زنگ

۱۵- نخ نسوز را داخل شیار قرار دهید و با چکش لاستیکی آن را محکم کنید (شکل ۴-۵).

شکل ۴-۵ - قراردادن نخ نسوز در محل شیار پره

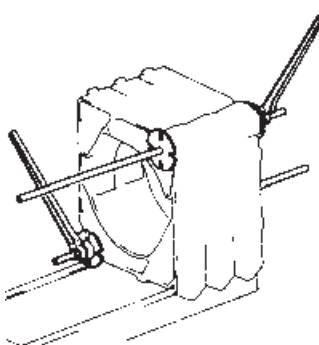
۱۶- پره‌ی نو را مقابل بوش‌ها قرار دهید. به وسیله‌ی ضربات ملایم چکش لاستیکی پره را در محل خود، تا اندازه‌ای که مقدور است، جا بزنید.

۱۷- در صورتی که پره‌ی تعویضی از پره‌های میانی دیگ باشد بوش‌های بالا و پایین و محل قرارگیری آن‌ها را به ضدزنگ آغشته کنید و به وسیله‌ی چکش لاستیکی در محل خود قرار دهید.

۱۸- در داخل شیار پره‌های باز شده از نخ نسوز استفاده کنید.

۱۹- میله‌ی دیگ جمع کن را از داخل محل بوش‌ها از تمام پره‌های دیگ عبور دهید (از بالا و پایین) و جمع کردن پره‌ی نو را (در میان پره‌های قبلی) شروع کنید.

۲۰- به هنگام مونتاژ پره‌ی نو میان پره‌های قبلی دیگ، باید دقت کنید که فاصله‌ی بین دو پره در بالا و پایین یکسان باشد، تا بوش‌ها دچار تغییر فرم نگردند و عمل مونتاژ به طور مطلوب صورت پذیرد. از این جهت پیچ و مهره‌ی دیگ جمع کن در بالا و پایین باید به تناسب با هم سفت گرددن (شکل ۵-۵).

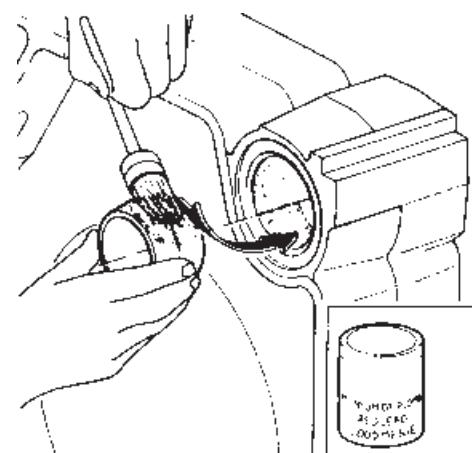

شکل ۵-۵ - جمع کردن دیگ به وسیله‌ی میله‌های دیگ جمع کن

۱۱- پره‌ی معیوب را با استفاده از قلم (گوه) و قرار دادن آن بین دو پره و با ضربات چکش آهنی از پره‌های سالم جدا کنید.

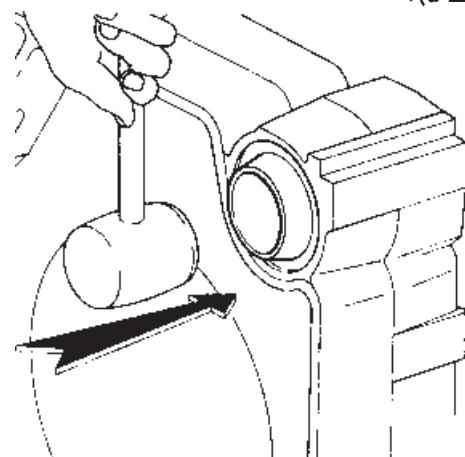
۱۲- پس از جدا کردن پره‌ی معیوب، بوش‌های بالا و پایین پره‌ی معیوب را از روی بدنه‌ی پره بیرون آورید و محل بوش‌ها را کاملاً تمیز کنید.

۱۳- بوش‌های نو (متناسب بودن بوش و پره‌ی دیگ الزامی است، در غیر این صورت پره‌ی تعویض شده، آب‌بندی نخواهد شد) و محل سوراخ روی پره‌ی دیگ را کاملاً به ضدزنگ آغشته کنید (شکل ۵-۲).

شکل ۲-۵ - آغشته کردن بوش و محل قرارگیری بوش به ضدزنگ

۱۴- بوش‌ها را به طور یکنواخت و افقی در محل قرارگیری جا بزنید. جهت جازدن بوش‌ها باید از چکش لاستیکی استفاده شود تا در بوش‌ها تغییر فرم و لهیبدگی به وجود نیاید (شکل ۳-۵).

شکل ۳-۵ - جازدن بوش به وسیله‌ی چکش چوبی یا لاستیکی

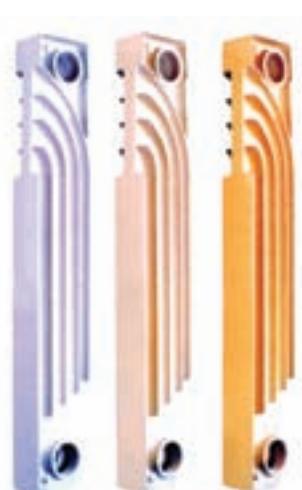
- ۲۶- مشعل، آکوستات مستغرق، ترمومتر، مانومتر و دودکش‌ها را بر روی دیگ نصب کنید.
- ۲۷- روپوش دیگ را جا بزنید و تمام قطعات و اتصالات و شیرآلات را به حالت اول درآورید.

- ۵-۲- سرویس و تعمیرات رادیاتور و فن کویل
۱-۵- دستور کار شماره‌ی ۳- تعویض پرهی

- رادیاتور آلومینیمی
ابزار و وسایل کار
۱- رادیاتور آلومینیمی ده پره
۲- آچار مخصوص رادیاتور
۳- آچار لوله‌گیر متوسط
۴- مغزی رادیاتور (چپ گرد و راست گرد)
۵- واشر

شکل ۶-۵- رادیاتور آلومینیمی و پرهای آن

- ۴- درپوش قسمت پایین و تبدیل شیر هوایگیری رادیاتور را، بهوسیله‌ی آچار تخت یا آچار فرانسه، باز کنید.
- ۵- جهت جدا کردن پرهی معیوب، آچار مخصوص (شکل ۷-۵) را از قسمت باز شده‌ی درپوش پایین و بالا، به اندازه‌ی لازم، داخل رادیاتور ببرید و سپس آچار مخصوص را بهوسیله‌ی آچار لوله‌گیر ببیچانید تا مغزی‌ها باز شوند. اکنون رادیاتور به دو قسمت تقسیم شده است.

۲۱- پس از سوار کردن پرهی نو در میان سایر پره‌ها، درز بین پرهی نو و دو طرف آن را با خمیر دیگ به طور کامل آبندی کنید.

۲۲- پس از اجرای عمل مونتاژ و درزبندی کامل، قبل از این که میله‌ی دیگ جمع کن را باز کنید، لازم است که میل مهارها را بر روی دیگ نصب نمایید و پس از اطمینان از محکم بسته شدن آن‌ها، مهره‌ی دیگ جمع کن را باز کنید.

۲۳- دقت کنید که قراردادن واشر فنری پشت مهره‌های میل مهار، جهت انساط احتمالی دیگ، ضروری است. مهره‌های میل مهار باید تا حدی سفت شوند که واشر فنری اندکی باز بماند.

۲۴- پس از مونتاژ کامل دیگ، با قرار دادن واشر نسوز بین فلنچ و بدنه‌ی دیگ، فلنچ‌های رفت و برگشت را به طور ضربدری و هماهنگ بیندید.

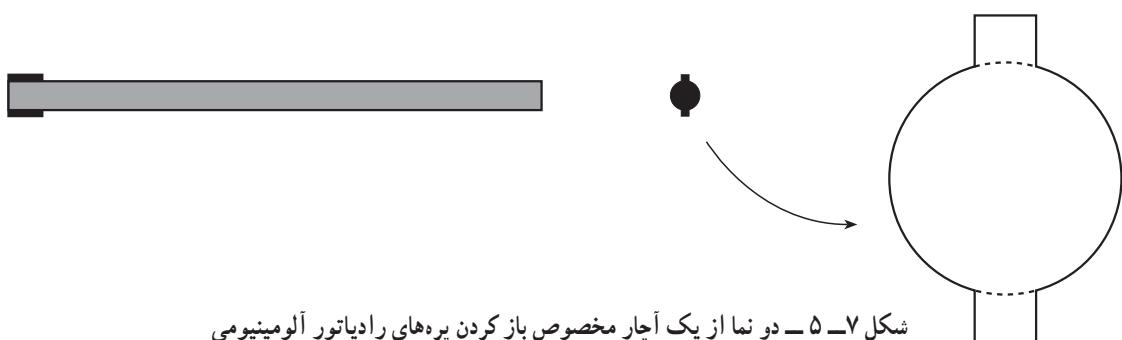
۲۵- مسیر آب ورودی به دیگ را باز کنید تا دیگ پر شود و از نداشتن نشتی دیگ اطمینان حاصل کنید.

مراحل اجرای کار

۱- شیر رادیاتور و زانو قفلی آن را بیندید و بست نگه‌دارنده را آزاد کنید.

۲- باز کردن مهره‌های شیر رادیاتور و زانوقفلی، رادیاتور را از شبکه‌ی لوله کشی جدا کنید.

۳- پس از تخلیه‌ی آب داخل رادیاتور، آن را به طور افقی بخوابانید.

شکل ۷-۵—دو نما از یک آچار مخصوص باز کردن پره های رادیاتور آلومینیومی

۳—فیلتر دستگاه را از قسمت زیر الکتروموتور، که به صورت کشویی است، بیرون آورید (شکل ۹-۵) و آن را در محل مناسبی شست و شو دهید تا به طور کامل تمیز شود.

شکل ۹-۵—درآوردن فیلتر فن کویل

۴—سرسیم های الکتروموتور را با علامت گذاری باز کنید (از قطع جریان برق مطمئن شوید). سپس با چسب برق سرسیم ها را موقتاً بپوشانید.

۵—با باز کردن پیچ های سینی (تشتک درین) از بدنه فن کویل، مجموعه‌ی تشتک، الکتروموتور و ونتیلاتور را از دستگاه خارج کنید (شکل ۱۰-۵).

شکل ۱۰-۵—خارج نمودن مجموعه‌ی تشتک، الکتروموتور و ونتیلاتور

۶—به ترتیب گفته شده، پره های معیوب را از رادیاتور جدا نمایید و پره هی نو را با استفاده از واشر سالم جای گزین کنید. سپس قسمت دیگر باز شده‌ی رادیاتور را به آن متصل نمایید.

۷—درپوش قسمت پایین و تبدیل شیر هواگیر رادیاتور را وصل کنید (با نوار تفلون و واشر مربوط).

۸—رادیاتور را بر روی بست مربوط قرار دهید و مهره های بالا و پایین را به شیر رادیاتور و زانو قفلی بیندید.

۹—شیر رادیاتور و زانو قفلی را باز کنید تا رادیاتور پر شود. از طریق شیر هواگیری، هوای داخل رادیاتور را به هنگام پرشدن تخلیه کنید.

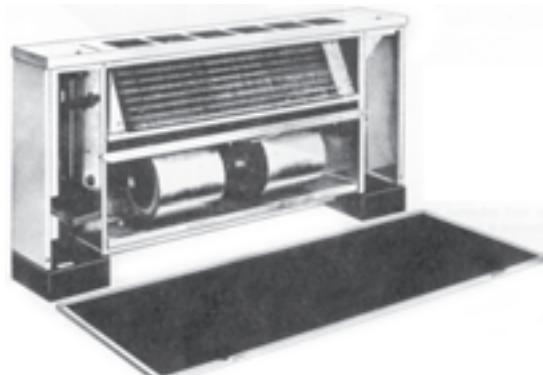
۲-۲—دستور کار شماره‌ی ۴—سرویس فن کویل ابزار و وسایل کار

۱—آچار تخت ۲—فازمتر ۳—آچار آلن ۴—انبردست

۵—چراغ قوه یا لامپ سیار ۶—پیچ گوشتی ۷—روغندان.
مراحل اجرای کار

۱—برق فن کویل را قطع کنید (با درآوردن دوشاخه از پریز یا قطع کردن ترمومترات اتفاقی).

۲—روپوش (در) جلوی فن کویل را باز کنید (شکل ۸-۵).

شکل ۸-۵—باز کردن درپوش جلوی فن کویل

در صورت نیاز آن را تمیز و باز کنید، به طوری که آب‌های تقطری شده در سطح کویل به راحتی بتواند از تشتک به لوله‌ی درین جریان یابد.

۱۰- قسمت‌های باز شده در مراحل قبلی را مجدداً به دستگاه بیندید (این کار را پس از خشک شدن کامل قطعات انجام دهید).

۳-۵- مشعل گازوئیل سوز
شکل ۱۱-۵ یک مشعل گازوئیلی با کلیه‌ی قطعات مونتاژ شده را نشان می‌دهد.

۶- ونتیلاتور و حلقه‌ی را در جای مناسبی تمیز کنید یا با آب بشویید. در صورت شست و شو با آب، باید از الکتروموتور محافظت شود تا آب روی آن نریزد.

۷- در صورت نیاز به سرویس و تمیز کردن کویل، باید دستگاه را از شبکه‌ی لوله کشی جدا، نسبت به تمیز کردن و شست و شوی سطوح خارجی آن در محل مناسبی اقدام کنید. شست و شو با آب گرم مؤثرer است.

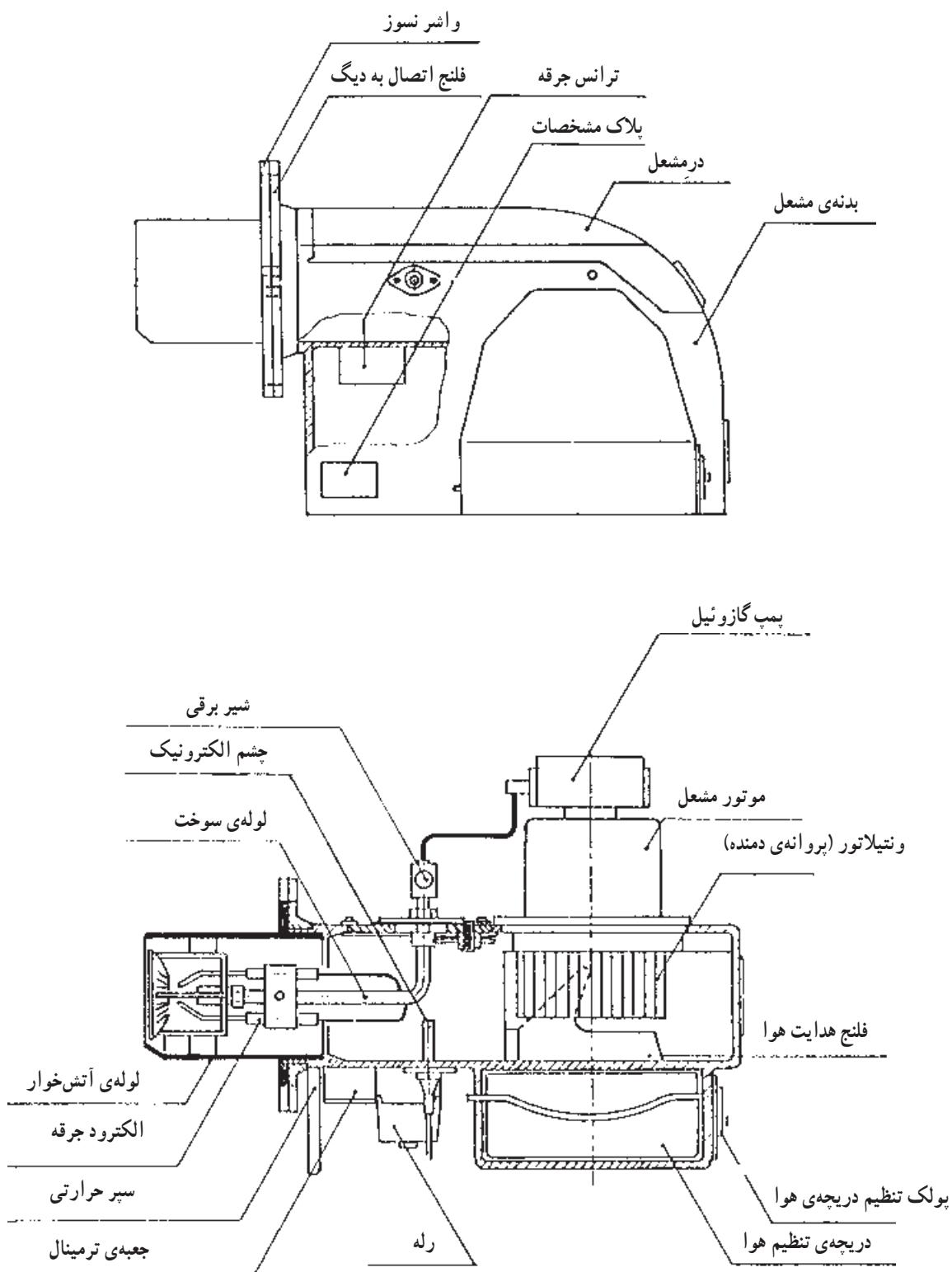
۸- در صورتی که بر روی الکتروموتور محلهای مخصوص روغن کاری وجود داشته باشد، عمل روغن کاری را از طریق آنها اجرا کنید.

۹- خروجی تشتک درین و شیلنگ درین را نیز بازدید و

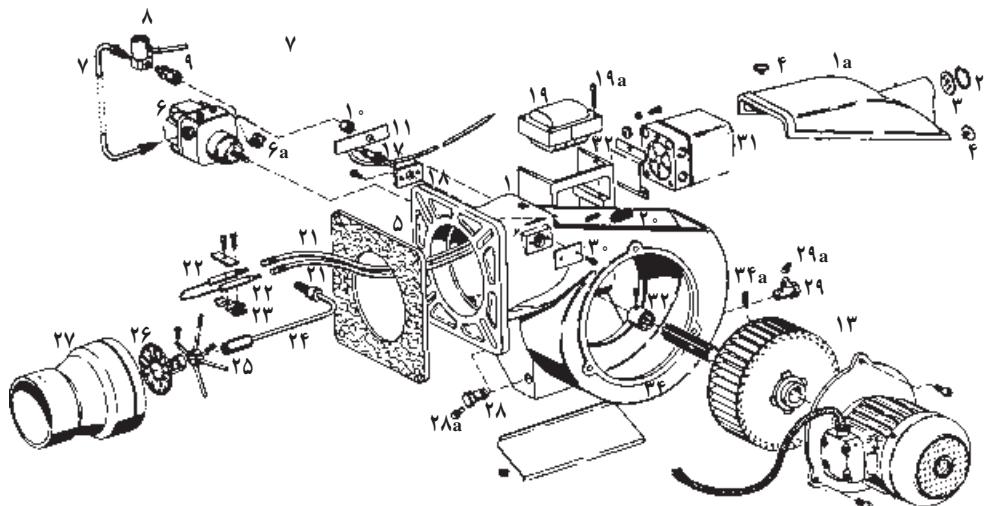
شکل ۱۱-۵- مشعل گازوئیل سوز

شکل ۱۲-۵ یک دستگاه مشعل گازوئیل سوز را در دو نما (رو به رو و از بالا) نشان می‌دهد.

شکل ۱۲-۵ - دو نما (نمای رو به رو و نمای بالایی) از یک مشعل گازوئیل سوز

در شکل ۱۳-۵ اجزای باز شده‌ی یک مشعل گازوئیل سوز را مشاهده می‌کنید.

۱- بدن	۱۷- چشم الکترونیک
۲- درپوش	۱۸- پایه چشم الکترونیک
۳- شیشه‌ی دید شعله	۱۹- ترانسفورماتور جرقه
۴- پیچ اتصال درپوش به بدن	۲۰- واشر عبور کابل از بدن
۵- مقوا نسوزی که حدفاصل مشعل و دیگ قرار می‌گیرد تا حرارت دیگ به بدنی مشعل منتقل نشود	۲۱- کابل‌های فشار قوی
۶- پمپ گازوئیل	۲۲- الکترودهای جرقه
۷- لوله‌ی اتصال پمپ گازوئیل به شیر مغناطیسی	۲۳- پایه اتصال الکترودها به لوله‌ی شماره‌ی ۲۴
۸- شیر مغناطیسی	۲۴- لوله‌ی حامل سوخت تحت فشار از پمپ به نازل
۹- رابط شیر مغناطیسی و لوله‌ی شماره‌ی ۲۴	۲۵- نگهدارنده‌ی لوله‌ی حامل سوخت
۱۰- مهره	۲۶- شعله پخش کن (چرخاننده‌ی هوا)
۱۱- صفحه‌ی اتصال به بدن	۲۷- لوله‌ی خروج شعله
۱۲- دمپر تنظیم هوا	۲۸- پین نگهدارنده‌ی دمپر هوا
۱۳- کوبیلنگ پلاستیکی	۲۸a- پیچ پین نگهدارنده‌ی دمپر هوا
۱۴- محور انتقال حرکت الکتروموتور به پمپ	۲۹- پین تنظیم دمپر هوا
۱۵- بادبزن (ونتیلاتور)	۲۹a- پیچ پین تنظیم دمپر هوا
۱۶- الکتروموتور	۳۰- درپوش

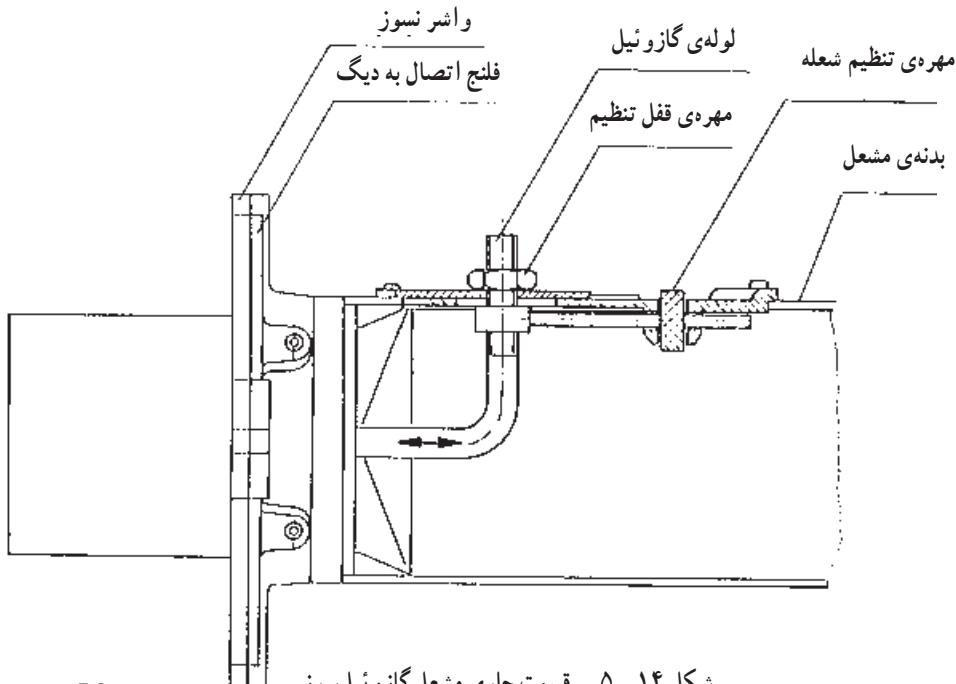
شکل ۱۳-۵ - اجزای مختلف یک مشعل گازوئیل سوز

شعله پخش کن، یعنی ثبیت شعله و تضمین بهترین شرایط اختلاط گازوئیل با هوا و در نتیجه احتراق کامل، بایستی مهره‌ی قفل تنظیم را شل کنید تا امکان حرکت مجموعه‌ی شعله پخش کن در امتداد محور مشعل به وجود آید. بعد از این کار با پیچاندن مهره‌ی

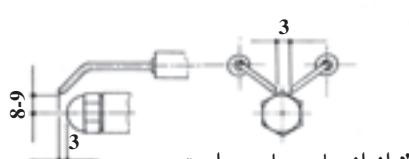
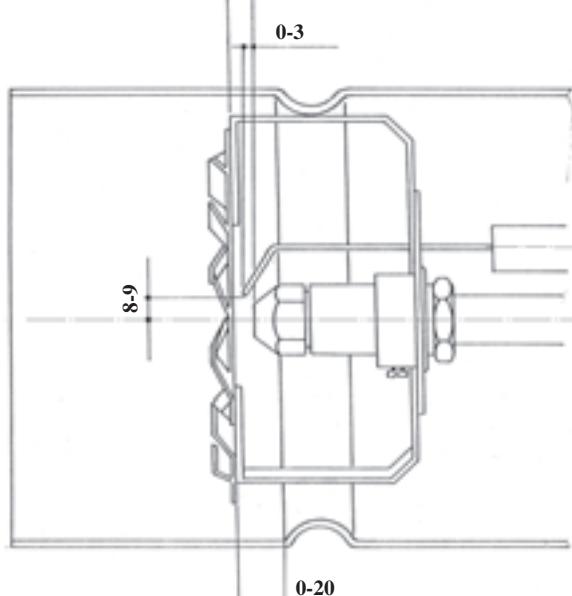
۱-۳-۵- دستور کار شماره‌ی ۵ - تنظیم شعله پخش کن و الکترودهای جرقه در شکل ۱۴-۵ قسمت جلوی مشعل، که مربوط به تنظیم شعله پخش کن است، نشان داده شده است. برای تنظیم

درآید. پس از تنظیم شعله، با سفت کردن مهره‌ی قفل تنظیم به روی بدنه‌ی مشعل، مجموعه‌ی شعله پخش کن به صورت ثابت در محل مورد نظر باقی می‌ماند.

تنظیم شعله، مجموعه‌ی شعله پخش کن، در امتداد محور مشعل به جلو و عقب رانده می‌شود. این عمل را تازمانی ادامه دهید که شعله‌ی ایجاد شده به صورت کامل و بهرنگ زردخوش رنگ

شکل ۱۴-۵ - قسمت جلوی مشعل گازوئیل سوز

* اندازه‌ها به میلی‌متر است.

شکل ۱۴-۵ - نحوه استقرار شعله پخش کن و موقعیت آن نسبت به نازل و فاصله‌ی الکترودهای جرقه نسبت به هم و نسبت به نازل

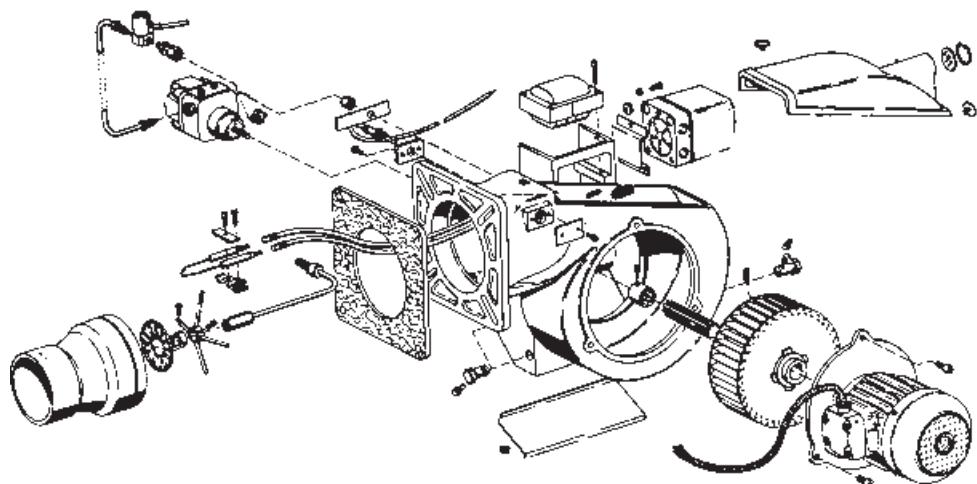
در شکل ۱۴-۵ موقعیت شعله پخش کن نسبت به نازل و الکترودهای جرقه و هم‌چنین نحوه استقرار صحیح الکترودهای جرقه نسبت به هم و نسبت به نازل نشان داده شده است.

مراحل اجرای کار

- ۱- با قطع فیوز تابلوی برق، مشعل را در حالت خاموش قرار دهید.
- ۲- با آچار آلن مناسب در مشعل را باز کنید.
- ۳- لاستیک وایر الکترود را از الکترود جرقه بیرون بکشید.
- ۴- مهره‌ی مغزی ارتیاطی بین شیر برقی و مشعل را با استفاده از دو آچار تخت مناسب باز کنید.
- ۵- مهره‌ی قفل تنظیم (شکل ۱۴-۵) را با استفاده از آچار تخت شل کنید.
- ۶- مجموعه‌ی الکترودها، لوله‌ی گازوئیل، نازل و شعله پخش کن را از محل خود خارج کنید.
- ۷- جهت تنظیم الکترودهای جرقه با استفاده از آچار آلن

- ۱۱- مجموعه‌ی فوق را در محل خود قرار دهید و پیچ‌های اتصالات و لاستیک وایر الکترود جرقه را به حالت اولیه برگردانید.
- ۱۲- فیوز اصلی تابلوی برق را به حالت اولیه برگردانید.
- ۱۳- دستور کار شماره‌ی ۶- تعویض بلبرینگ‌های الکتروموتور مشعل ابزار و وسایل کار
- ۱- مشعل
- ۲- آچار آلن در اندازه‌های مختلف
- ۳- آچار تخت در اندازه‌های مختلف
- ۴- دستگاه فولی کش
- ۵- چکش- پیچ گوشتی (چهارسو - دوسو)
- ۶- بوش مخصوص و مناسب با اندازه‌ی بلبرینگ
- ۷- آوومتر

- مناسب بست مخصوص نگه‌دارنده‌ی الکترودها را شل کنید.
- ۸- با شل شدن بست فوق، هر دو الکترود می‌توانند در امتداد محور مشعل به عقب و جلو و هم‌چنین به دور خود بچرخدند.
- ۹- الکترودهای جرقه را، مطابق شکل ۱۵-۵، نسبت به هم‌دیگر ۳ میلی‌متر و نسبت به محور نازل ۹-۸ میلی‌متر تنظیم کنید. کاملاً دقت نمایید که ابعاد و فاصله‌های نشان داده شده در شکل رعایت شده باشد تا از بروز هرگونه جرقه بین الکترودها و اجزای دیگر مشعل، مانند شعله‌پخش کن یا نازل، جلوگیری به عمل آید. جرقه فقط باستی بین دو سر الکترودها تشکیل گردد.
- ۱۰- با آچار آلن یا آچار مناسب دیگری، پیچ گلوبی شعله‌پخش کن را شل کنید. مطابق شکل ۱۵-۵، شعله‌پخش کن را نسبت به سر نازل و الکترودها تنظیم و مجدداً پیچ مربوطه را سفت کنید.

شکل ۱۶-۵- نقشه‌ی باز شده (گسترده) یک دستگاه مشعل

- ۵- باز شدن پیچ‌های مربوطه، به آهستگی، الکتروموتور را از بدنه‌ی مشعل جدا کنید. به همراه الکتروموتور، ونتیلاتور و کوپلینگ پلاستیکی نیز آزاد می‌شود.
- ۶- بادزن (ونتیلاتور) را با باز کردن پیچ نگه‌دارنده و خار روی شفت، بیرون پیاوید. دقت کنید که هنگام بیرون کشیدن ونتیلاتور به آن فشار وارد نیاورید، زیرا پروانه‌ی دمنده از نظر دینامیکی در کارخانه‌ی سازنده بالا نشده است و ممکن است آسیب بییند.

مراحل اجرای کار

- ۱- کلید اصلی برق مشعل را به حالت خاموش برگردانید.
- ۲- با پیچ گوشتی دوسو یا چهارسو رله‌ی حرارتی را از روی پایه‌ی رله باز کنید.
- ۳- سر سیم‌های مربوط به الکتروموتور را از روی پایه‌ی رله باز کنید.
- ۴- پیچ‌های نگه‌دارنده‌ی الکتروموتور را از روی بدنه‌ی مشعل باز کنید.

مطمئن شوید.

۱۴- پس از مونتاژ کامل مشعل، کلید برق اصلی مشعل را در حضور مریبی کارگاه وصل کنید و استارت بزنید.

۱۵- به وسیله‌ی آمپر متر انبری، جریان عبوری را با جریان نامی مشعل مقایسه کنید. در صورت عبور آمپر بیش از آمپر نامی، مراحل مونتاژ را مجددًا تست کنید.

۱۶- ابزار و وسایل کار را جمع‌آوری و مرتب کنید و تحويل انبار دهید.

۳-۵-۳- دستور کار شماره‌ی ۷ - سرویس

سیستم سوخت‌رسانی مشعل گازوئیل سوز ابزار و وسایل کار

۱- آچار آلن در اندازه‌های متفاوت

۲- آچار تخت در اندازه‌های مختلف

۳- پیچ‌گوشی دو سو و چهار سو
مراحل اجرای کار

۱- فیوز مربوط به مشعل را قطع کنید.

۲- شیر فلکه‌ی گازوئیل را بیندید.

۳- صافی مسیر گازوئیل را باز و تمیز نمایید. در صورت نیاز صافی را تعویض کنید.

۴- صافی داخل پمپ گازوئیل (وروودی پمپ) را با باز کردن درپوش پمپ، که معمولاً به وسیله‌ی چند عدد پیچ آلن خور بسته است، بیرون آورید (شکل‌های ۱۷-۵ و ۱۸-۵).

۷- پیچ‌های نگهدارنده‌ی کاور بلبرینگ‌ها را، در دو طرف الکتروموتور، به وسیله‌ی آچار مخصوص باز کنید (آچار مخصوص عکس پیچ‌گوشی دوسو).

۸- با باز کردن پیچ‌هایی که در امتداد طول بدنه‌ی الکتروموتور ادامه دارند قسمت‌های نگهدارنده‌ی بلبرینگ‌ها آزاد می‌شود.

۹- در این موقعیت، با سروته کردن الکتروموتور و وارد آوردن یک ضربه‌ی مناسب به آن، شفت به همراه بلبرینگ‌ها از داخل الکتروموتور خارج می‌شود.

۱۰- به وسیله‌ی فولی کش بلبرینگ‌ها را به آرامی و بدون هیچ‌گونه ضربه از محل خود خارج کنید.

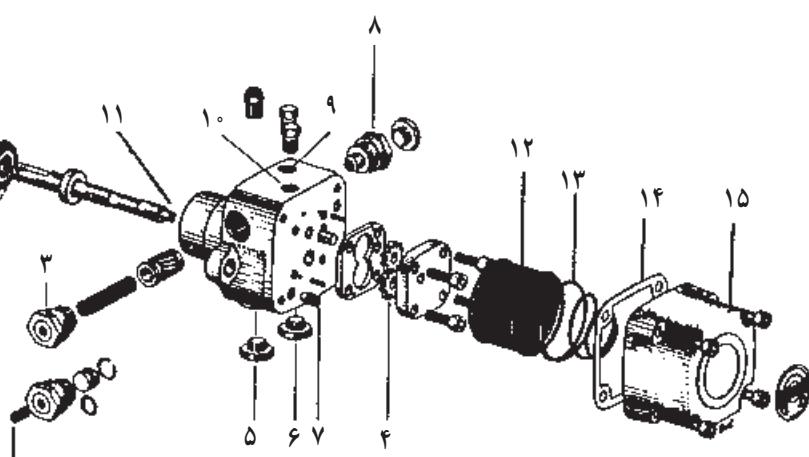
۱۱- در صورتی که بلبرینگ روی شفت سر خورده باشد، لازم است محل بلبرینگ در روی شفت (در کارگاه تراش کاری) به وسیله‌ی جوش برق پرشود سپس آن را مناسب با بلبرینگ مورد نظر تراش دهند.

۱۲- در صورت خراب بودن بلبرینگ، جهت جاگذاری بلبرینگ نو روی شفت، باید بلبرینگ به وسیله‌ی بوش مخصوص (به عنوان مثال از لوله‌ی مناسب با رینگ داخلی بلبرینگ) تا محل مورد نظر جا زده شود.

۱۳- پس از جا زدن بلبرینگ نو، تمام پیچ‌ها و قطعات باز شده را به ترتیب بیندید. در هنگام جا زدن الکتروموتور در داخل بدنه‌ی مشعل، از جا افتادن صحیح کوپلینگ پمپ گازوئیل

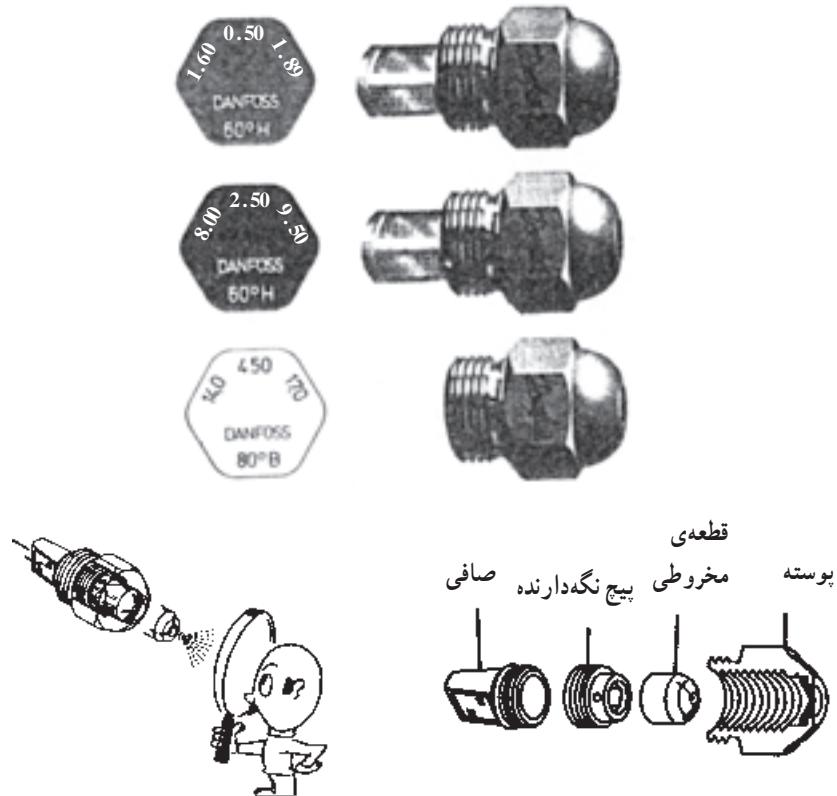

شکل ۱۷-۵ - پمپ گازوئیل

شکل ۱۸-۵ - گستردگی نوعی دیگر پمپ گازوئیل

- ۷- تمام مراحل باز شده را مجدداً به حالت اول برگردانید.
- ۸- در حضور مربی کارگاه، فیوز مربوط به مشعل را
وصل کنید و مشعل را استارت بزنید.
- ۵- پس از شست و شوی کامل با گازوئیل و تمیز کردن، آن را داخل پمپ قرار دهید و پیچ های مربوط را بیندید.
- ۶- نازل را باز و صافی آن را تمیز کنید (شکل ۱۹-۵).

شکل ۱۹-۵- نازل و انواع

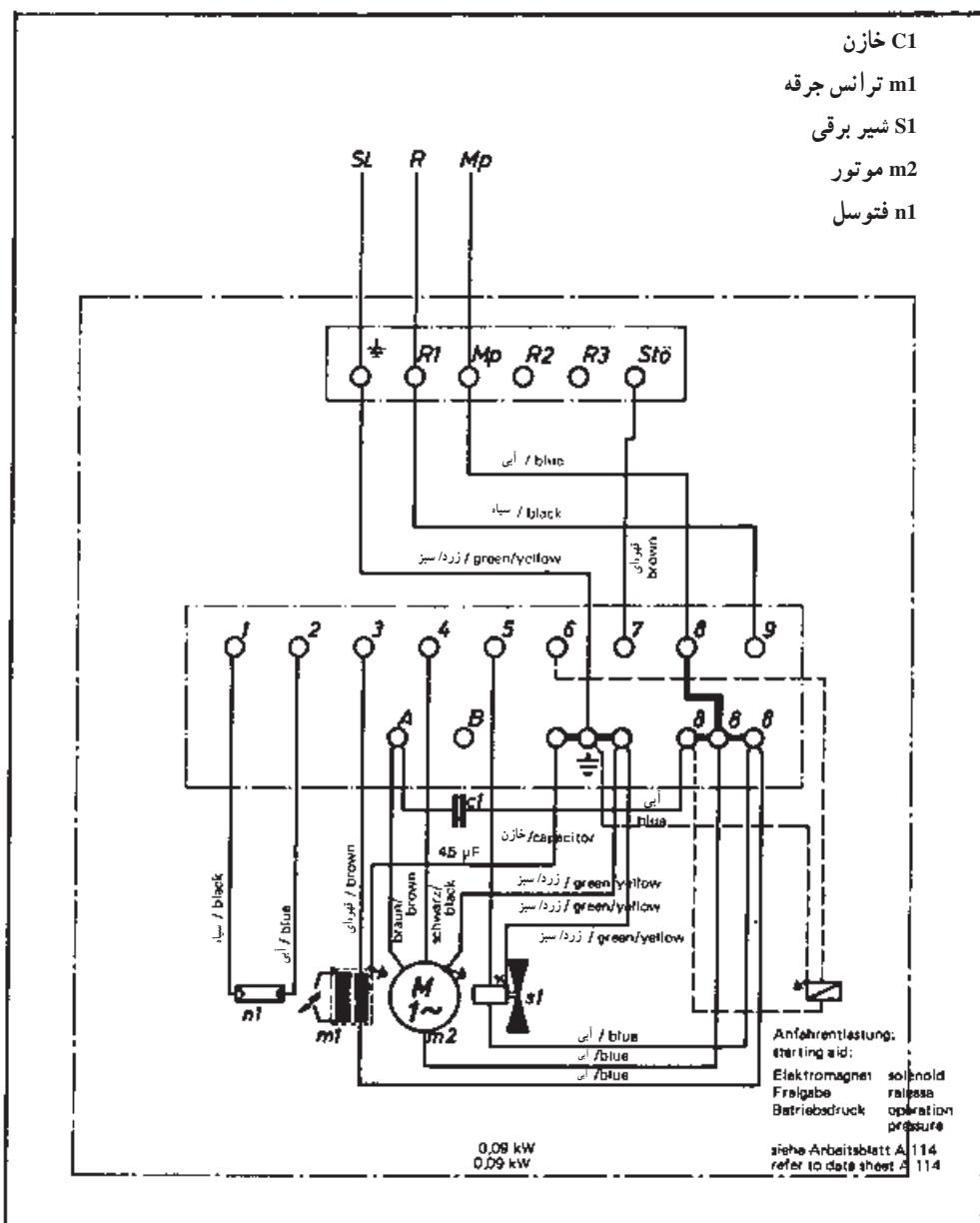
اول ۹ عدد پیچ از شماره‌ی ۱ تا ۹ وجود دارد. در ردیف پایین پایه‌ی رله نیز پیچ‌هایی با حروف A و B و اتصال زمین و پیچ‌های نول نصب شده است.

۴-۳-۵- مدار برقی (سیم‌کشی) مشعل گازوئیل سوز: شکل ۲۰-۵ مربوط به پایه‌ی رله و رله در مشعل‌های گازوئیل سوز می‌باشد. همان‌طوری که مشخص است، روی پایه‌ی رله در ردیف

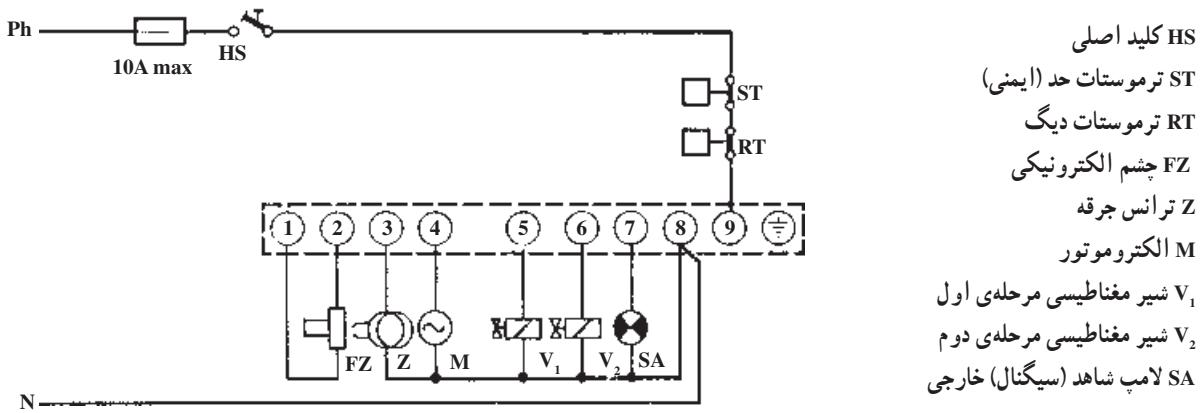

شکل ۲۰-۵- یک نمونه پایه‌ی رله و یک نمونه رله

- پیچ شماره‌ی ۱ و پیچ شماره‌ی ۲، جهت اتصال فتوسل مشعل (اگر مشعل دارای دو شیر برقی باشد)؛
 پیچ شماره‌ی ۷، مربوط به لامپ شاهد (سیگنال) خارجی؛
 پیچ شماره‌ی ۸، جهت اتصال سیم نول مشعل؛
 پیچ شماره‌ی ۹، جهت اتصال سیم فاز در نظر گرفته
 پیچ شماره‌ی ۵، مربوط به اتصال شیر برقی شماره‌ی یک شده‌اند.
 مشعل؛
 پیچ شماره‌ی ۶، مربوط به اتصال شیر برقی شماره‌ی ۲ اختصاری مشعل گازوئیل را نشان می‌دهد.
- شكل ۲۱-۵ مدار برقی گستردۀ و شکل ۲۲-۵ مدار

شكل ۲۱-۵ - مدار برقی گستردۀ یک نوع رله‌ی مشعل گازوئیل سوز

شکل ۲۲-۵ - مدار اختصاری یک نوع پایه‌ی رله‌ی مشعل گازوئیل سوز

۳-۵ - دستور کار شماره‌ی ۸ - سیم کشی و کنترل یک مشعل گازوئیل سوز

در آورید و مشعل را استارت کنید. به وسیله‌ی آمپر متر انبری آمپر

مجاز را کنترل کنید.

۶ - پس از روشن شدن مشعل و تنظیم شعله‌ی آن و رؤیت مراحل کار کرد هر کدام از قسمت‌ها، با نظر مری، مشعل را خاموش کنید و وسایل و ابزار را تحویل انبار دهید.

- آزمایش کنترل کار کرد صحیح دستگاه مشعل
۷ - پس از هر نصب یا سرویس دستگاه مشعل آزمایش‌های زیر را اجرا کنید:

۱ - روی چشم الکترونیک را بپوشانید و مشعل را روشن کنید؛ رله باید ریست کند.

۲ - چشم الکترونیک را در مقابل یک منبع نورانی قرار دهید و مشعل را روشن کنید؛ رله باید ریست کند.

۳ - موقعی که مشعل در حال کار عادی است روی چشم الکترونیک را بپوشانید. ترانس جرقه شروع به کار می‌کند و سیکل راه اندازی مشعل شروع می‌شود. پس از خاتمه‌ی زمان اینمنی (حداکثر تا ۱۰ ثانیه)، رله باید ریست کند.

اگر رله ریست کند، پس از گذشت ۴۰ ثانیه، دستگاه آمده‌ی راه اندازی مجدد می‌شود.

۳-۶ - عیوب یابی مشعل گازوئیل سوز: در جدول ۱، بعضی از عیوب مشعل گازوئیل سوز را، با علت احتمالی و طریقه‌ی رفع عیوب آن‌ها را، ملاحظه می‌کنید.

جدول ۱-۵- بعضی از عیب‌های مشعل گازوئیل سوز و طریقه‌ی رفع عیب و راه اندازی آن

ردیف	عیب	علت احتمالی	طریقه‌ی رفع عیب
۱	کلید مشعل را می‌زنیم، مشعل شروع به کار نمی‌کند.	مدار برقی اشکال دارد.	۱- فیوز مدار سوخته است؛ باید تعویض شود. ۲- کلید تابلو معیوب است؛ تعویض شود. ۳- آکوستات قطع است؛ درجه‌ی تنظیم آن را کنترل کنید. ۴- سیم کشی مدار قطع است؛ محل قطع شده را بیابید و رفع عیب کنید. ۵- رله و یا پایه‌ی رله عیب دارد؛ آن را رفع عیب و یا تعویض کنید.
۲	کلید مشعل را می‌زنیم، موتور مشعل شروع به کار می‌کند، جرقه هم می‌زند ولی مشعل روشن نمی‌شود.	۱- سوخت تمام شده است. ۲- شیر برقی خراب است. ۳- مدار سوخت بسته است. ۴- مدار سوخت هوا دارد. ۵- پمپ گازوئیل کار نمی‌کند. ۶- رله به شیر برقی فرمان نمی‌دهد.	۱- برای تهیه‌ی سوخت اقدام شود. ۲- از شیر برقی رفع عیب شود. ۳- کلیدی قسمت‌های مدار شامل شیرها، فیلتر و غیره بازدید شود. ۴- مدار، رفع عیب و هوایگری شود. ۵- کوبلینگ موتور مشعل معیوب است؛ باید تعویض شود. ۶- رله یا پایه‌ی رله را بررسی و آن را رفع عیب یا تعویض نمایید.
۳	کلید مشعل را می‌زنیم، موتور مشعل شروع به کار می‌کند. سوخت هم به داخل دیگ پاشیده می‌شود ولی روشن نمی‌شود.	۱- بین الکتروودها جرقه نمی‌زند.	۱- فاصله‌ی الکتروودها تنظیم نیست؛ فاصله را تنظیم کنید. ۲- ترانس جرقه معیوب است، آن را تعویض کنید. ۳- سیم‌های رابط بین ترانس و الکتروودها قطعی دارد؛ رفع عیب کنید.
۴	کلید مشعل را می‌زنیم، موتور شروع به کار می‌کند، سوخت به داخل دیگ هدایت می‌شود. جرقه هم ایجاد می‌شود ولی دستگاه روشن نمی‌شود.	۱- سوخت به طور صحیح بودر نمی‌شود. ۲- محل جرقه زدن نسبت به سوخت تنظیم نیست.	۱- دریچه‌ی هوای مشعل را تنظیم کنید. ۲- فشار هوای مشعل زیاد است.

ردیف	عیب	علت احتمالی	طریقه‌ی رفع عیب
۵	مشعل روشن می‌شود و بلاfacله خاموش می‌گردد.	۱- چشم الکترونیک کثیف و یا معیوب است. ۲- طریقه‌ی اشتعال صحیح نیست. ۳- کنترل رله معیوب است. ۴- خازن الکتروموتور ضعیف شده است. ۵- مدار سوخت، هوا و یا آب دارد.	۱- چشم الکترونیک را تمیز و یا تعویض کنید. ۲- میزان سوخت و یا میزان هوا تنظیم نیست، باید تنظیم شود. ۳- کنترل رله تعویض شود. ۴- خازن باید تعویض شود. ۵- مدار، باید رفع عیب و هوایگری گردد. اگر در داخل سوخت آب وجود دارد باید آب از مخزن خارج شود.
۶	کلید مشعل را می‌زنیم. مشعل روشن می‌شود ولی مدتی بعد شعله پر دود شده و پس زده یا خاموش می‌شود.	۱- مجرای عبور گازهای ناشی از احتراق (دود) گرفته شده است. ۲- کاتال دودکش مسدود است.	۱- دیگ را تمیز کنید. ۲- دودکش را باز و آن را رفع عیب کنید.

۴-۵- مشعل گازسوز

در شکل ۲۳-۵ نمونه‌ای از مشعل گازسوز دمنده‌دار نشان داده شده است.

شکل ۲۳-۵- مشعل گازسوز دمنده‌دار

۱-۴-۵- دستور کار شماره‌ی ۹ - تنظیم مشعل

گازسوز

کنید.

۷- فاصله‌ی میان الکترود جرقه و شبکه‌ی احتراق و یا
فاصله‌ی میان دو الکترود جرقه از هم در مدل‌های دیگر را حداقل
۳ میلی‌متر تنظیم کنید.

دقت کنید که فاصله‌ی میان الکترود‌های جرقه (از نقاط
فلزی قسمت‌های دیگر مشعل) به اندازه‌ای باشد که امکان جرقه
زدن بین الکترود و این قسمت‌های فلزی وجود نداشته باشد.
این فاصله‌ها باید حداقل ۳ میلی‌متر باشد.

۸- فاصله‌ی هوایی بین میله‌ی زمین (عصایی) و میله‌ی
يونیزاسیون (الکترود بون)، را ۳ تا ۵ میلی‌متر تنظیم کنید. دقث
کنید که میله‌ی یونیزاسیون با بدنه‌ی مشعل تماس نداشته باشد.
۹- مجموعه را در محل خود بیندید.

۱۰- برای تنظیم شبکه‌ی احتراق، پیچ قفل کننده (۳) را
شل کنید (شکل ۲۴-۵).

ابزار و وسایل لازم

۱- یک دستگاه مشعل گازسوز

۲- آچار آلن در اندازه‌های متفاوت

۳- آچار تخت در اندازه‌های مختلف

۴- آومتر (آمپر متر انبری)

مراحل اجرای کار

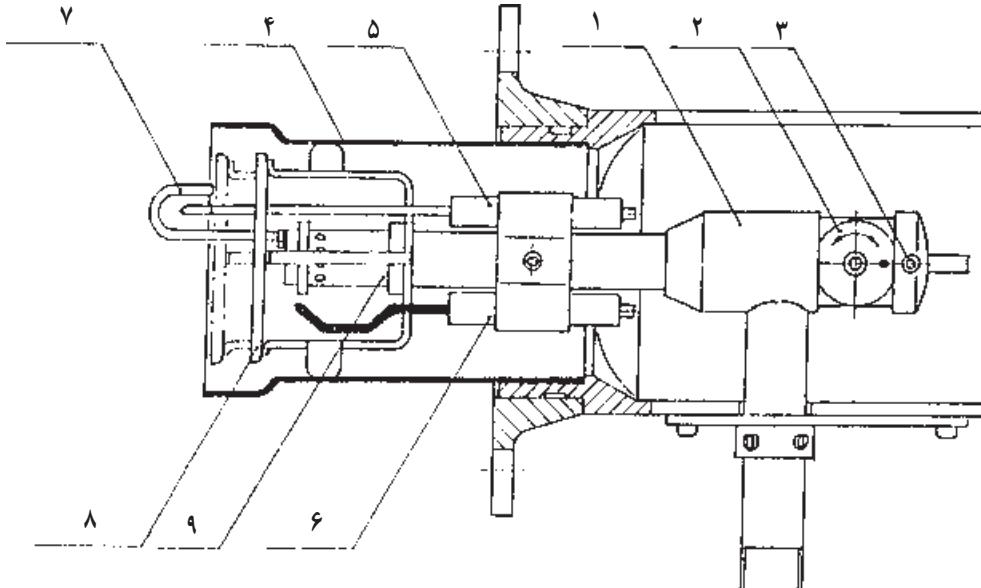
۱- کلید اصلی برق ورودی به مشعل را قطع کنید.

۲- با یک آچار مناسب در مشعل را باز کنید.

۳- مهره ماسوره یا مهره‌ی لوله‌ی ورود گاز به داخل
مشعل را باز کنید.

۴- دو عدد پیچ نگهدارنده‌ی لوله‌ی گاز را که بعد از
شیربرقی در بدنه‌ی مشعل قرار دارد شل کنید.

۵- مجموعه‌ی لوله‌ی گاز، الکترود جرقه و الکترود بون
شبکه‌ی احتراق را بیرون آورید.

- ۱- لوله‌ی حامل گاز
- ۲- بادامک تنظیم شعله
- ۳- پیچ قفل کننده
- ۴- لوله‌ی آتش خوار
- ۵- میله‌ی یونیزاسیون
- ۶- الکترود جرقه
- ۷- میله‌ی زمین (عصایی)
- ۸- شعله‌پخش کن
- ۹- شبکه‌ی احتراق

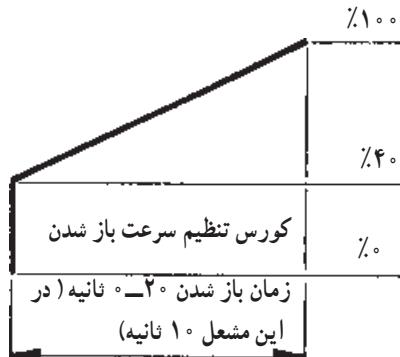
شکل ۲۴-۵ - قسمت جلوی مشعل گازسوز

عبوری به مشعل را مشاهده و آن را با آمیر نامی دستگاه مقایسه کنید. در صورت مغایرت حتماً مشعل را خاموش و علت یابی کنید (شفت الکتروموتور، دمنده و قسمت‌های گردنه را وارسی کنید).

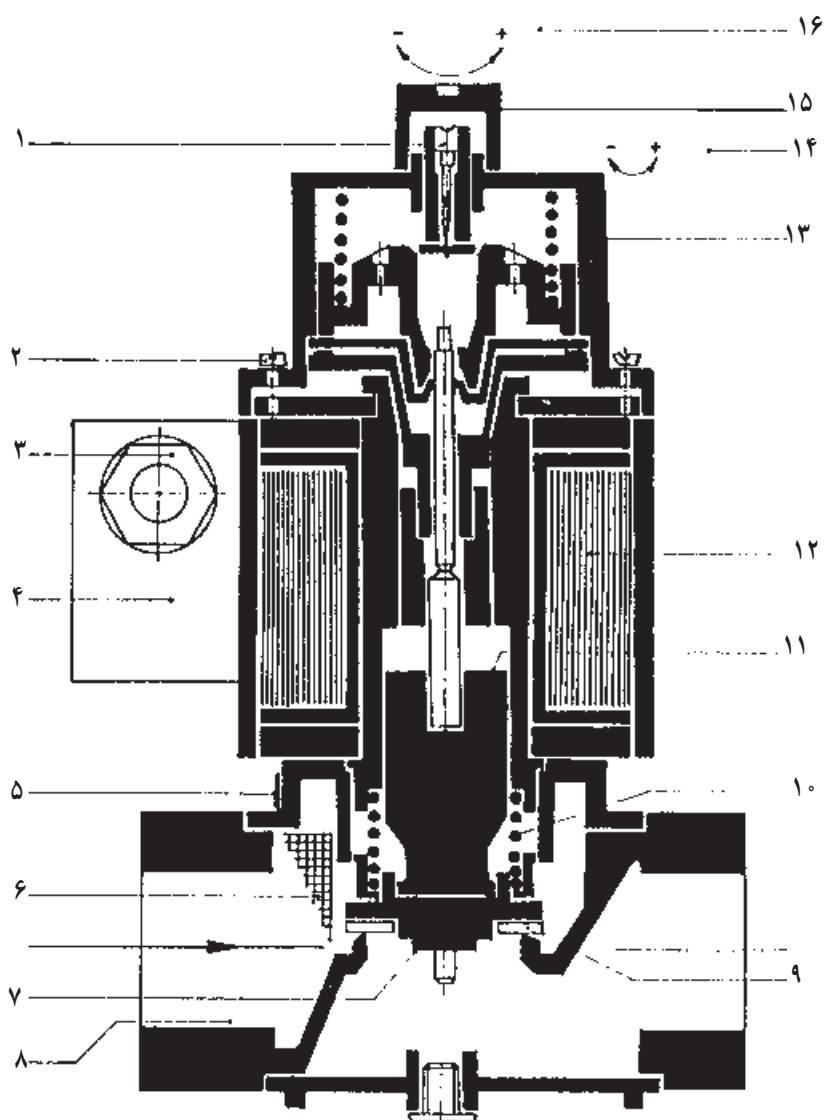
۱۶- پس از اطمینان از کارکرد صحیح مشعل، ابزار و وسائل کار خود را جمع‌آوری نمایید و تحويل انبار دهید.

۵-۴-۲ شیر برقی مشعل گازسوز

شکل ۲۵-۵ برش شیربرقی است که در مشعل‌های یک مرحله‌ای گازسوز نصب می‌شود و قابل تنظیم (تدریجی) است.

- ۱- پیچ تنظیم مقدار اولیه
- ۲- پیچ استوانه‌ای قفل‌کننده
- ۳- گلند کابل
- ۴- جعبه‌ی ترمینال
- ۵- پلاک مشخصات
- ۶- فیلتر
- ۷- صفحه‌ی شیر
- ۸- محفظه‌ی شیر
- ۹- واشر آب‌بندی
- ۱۰- فنر قطع کننده
- ۱۱- هسته‌ی شیر
- ۱۲- سیم پیچ
- ۱۳- فلکه‌ی تنظیم مقدار نهایی گاز
- ۱۴- تنظیم مقدار نهایی گاز
- ۱۵- آچار تنظیم مقدار اولیه‌ی گاز
- ۱۶- تنظیم مقدار اولیه‌ی گاز

۱۱- به وسیله‌ی بادامک تنظیم شعله (۲) مجموعه‌ی شبکه‌ی احتراق را، با جلو و عقب بردن، تنظیم کنید.

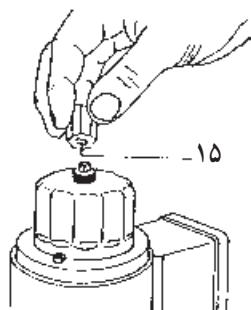
۱۲- پس از تنظیم شعله، پیچ قفل کننده (۳) را سفت کنید.

۱۳- در حضور مری، برق ورودی به مشعل را وصل کنید.

۱۴- مشعل را استارت کنید.

۱۵- به وسیله‌ی آمپر متر انبری، با قراردادن یکی از سیم‌های تغذیه (نول یا فاز) در داخل قسمت (انبر)، میزان جریان

میلی‌بار (mbar) قرار گرفته باشد. بعد از کنترل موارد بالا، نسبت به تنظیم شیر برقی و متناسب با محفظه‌ی احتراق، اقدام می‌شود. باید توجه داشت که طول شعله از $\frac{3}{4}$ محفظه‌ی احتراق تجاوز نکند و تحت هیچ شرایطی شعله به صفحه‌ی انتهایی محفظه‌ی احتراق (دیگ) برخورد ننماید. شیر برقی گاز (نوع تدریجی)، دارای دو سیستم تنظیم به شیر زیر است (شکل ۲۶-۵) :

شکل ۲۶-۵ - تنظیم میزان گاز برای استارت اولیه

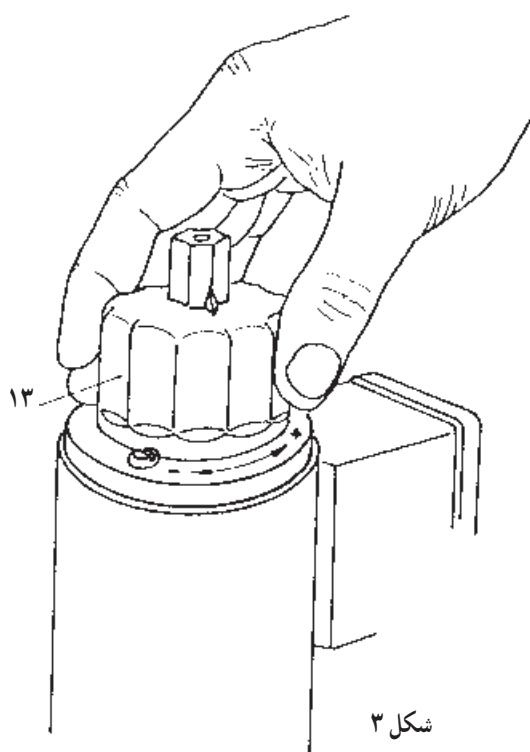
قسمت‌های مختلف و اجزای تشکیل دهنده‌ی شیر در زیر آمده است :

شیر برقی مزبور دارای یک سیستم قابل تنظیم برای باز شدن اولیه است. شیر، تدریجاً باز می‌شود تا شعله به وضعیت نهایی خود برسد. حداکثر زمان باز شدن شیر ۲۰ ثانیه است و شیر در مدت یک ثانیه بسته می‌شود.

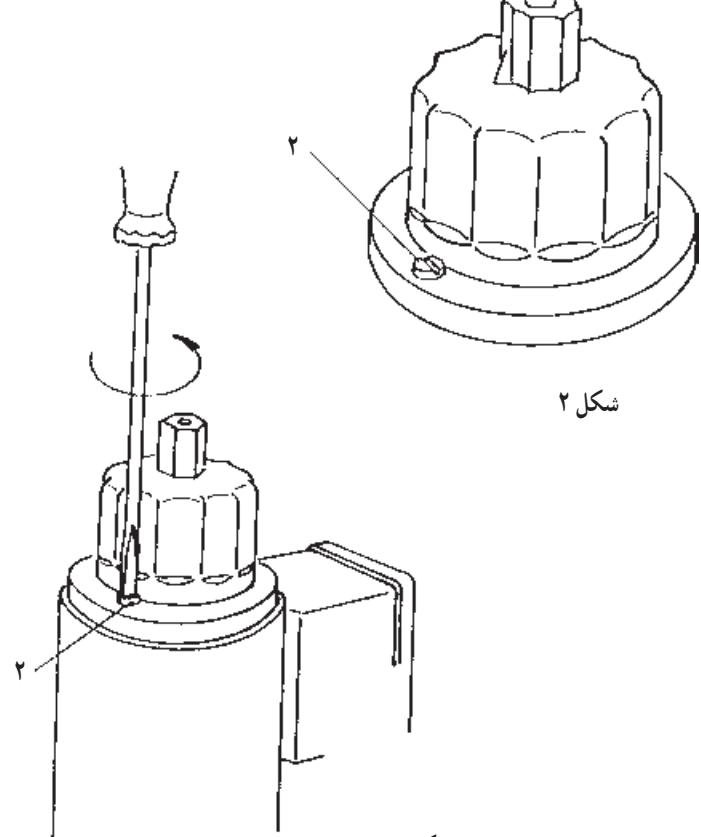
همان‌طور که در دیاگرام، کورس تنظیم سرعت باز شدن مشخص است، در مدت زمان صفر تا ۲۰ ثانیه شیر برقی تدریجاً به حالت کاملاً باز درمی‌آید ولی زمان خاموش شدن، در مدت یک ثانیه، مسیر را می‌بندد.

(۴۰٪) شیر به محض فعال شدن شیر برقی و ۶۰٪ بقیه به تدریج در مدت زمان ذکر شده باز می‌شود.)

قبل از اقدام به تنظیم شیر برقی تدریجی، باید از نداشتن نشتی شیلنگ‌های ارتباطی گاز به مجموعه‌ی مشعل، اطمینان حاصل کنیم. همچنین باید تنظیم کلید فشاری گاز روی عدد ۵

شکل ۲۷-۵ - نحوی تنظیم مقدار گاز

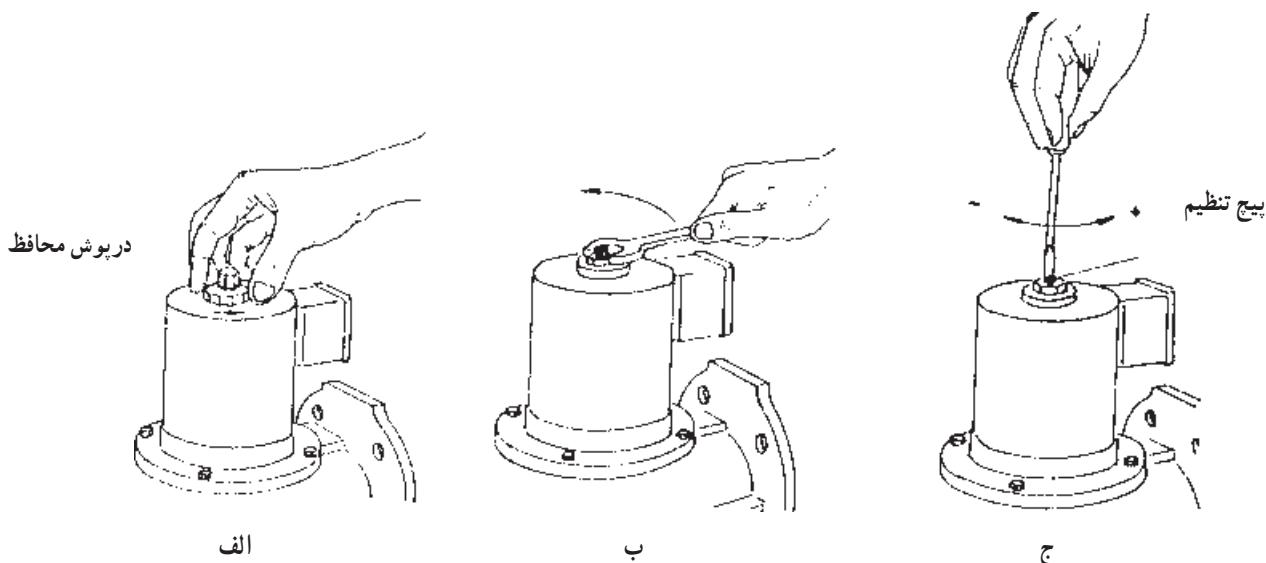

شکل ۱

می‌تواند، از ۱/۸ الی ۶۰ متر مکعب در ساعت، گاز را از خود عبور دهد که این میزان، بسته به نوع محفظه‌ی احتراق و میزان هوای درنظر گرفته شده، می‌تواند تنظیم گردد.

تنظیم مقدار جریان گاز به شرح زیر است:
ابتدا پیچ استوانه‌ای قفل کننده، مطابق شکل‌های الف و ب (شکل ۲۸-۵)، کمی باز شود. سپس، با چرخاندن فلکه‌ی تنظیم مقدار نهایی گاز (۱۳)، می‌توان درجهت عکس عقربه‌های ساعت میزان گاز عبوری را زیاد کرد و بر عکس. بعد از تنظیم باید پیچ (۲) محکم گردد.

- ۱- تنظیم شیر برای زمان باز شدن کامل آن (شکل ۲۶-۵).
  - ۲- تنظیم شیر برای مقدار جریان گاز (شکل ۲۷-۵).
- برای تنظیم زمان باز شدن کامل شیر باید در پوش ۱۵ را باز کرد (شکل ۲۸-۵) و با چرخاندن پیچ تنظیم، درجهت عکس عقربه‌های ساعت، زمان باز شدن کامل را کم کرد و بر عکس. شیر بر قی تدریجی، بسته به میزان افت فشار ناشی از عبور جریان گاز از آن، می‌تواند در دبی‌های حجمی متفاوت عمل نماید. به عنوان مثال، یک نوع شیر گاز تدریجی در اندازه‌ی $\frac{1}{2}$ " نماید.

شکل ۲۸-۵- نحوه تنظیم شیر بر قی

۴-۴-۵- دستور کار شماره‌ی ۱۰- تنظیم

۲- کلید فشار گاز را روی عدد ۵ میلی‌بار (mbar) تنظیم کنید.

۳- به وسیله‌ی آب صابون از نداشتن نشت گاز، اطمینان حاصل کنید.

۴- پس از اطمینان از نداشتن نشتی در اتصالات و شیرآلات مشعل، در پوش شیر بر قی را باز کنید.

۵- به وسیله‌ی در پوش شیر، زمان باز شدن کامل شیر را تنظیم کنید.

شیر بر قی مشعل گاز سوز ابزار و وسایل لازم

۱- مشعل گازی

۲- آچار آلن در اندازه‌های متفاوت

۳- آچار تخت در اندازه‌های مختلف

۴- پیچ گوشتی چهارسو و دوسو

مراحل اجرای کار

۱- شیر دستی گاز ورودی به مشعل را به حالت باز قرار

- ۶- در حضور مریبی کارگاه مشعل را روشن کنید.
- ۷- برای تنظیم شیر برقی جهت عبور جریان گاز به میزان مورد نیاز، که بستگی به نوع محفظه‌ی احتراق و میزان هوای در نظر گرفته شده برای احتراق را دارد، باید پیچ قفل کننده (شماره‌ی ۲) را به وسیله‌ی پیچ گوشی شل کنید (شکل ۵-۲۷).
- ۸- سپس با چرخانیدن فلکه‌ی تنظیم مقدار نهایی گاز (شماره‌ی ۱۳ از شکل ۵-۲۵)، میزان گاز عبوری از شیر را تنظیم کنید.
- ۹- بعد از تنظیم میزان نهایی گاز عبوری از شیر، پیچ گردد.
- ۱۰- در حضور مریبی کارگاه، پس از بحث و تبادل نظر در خصوص تنظیم شعله، مشعل را خاموش کنید.
- ۱۱- وسایل و ابزار را جمع کنید و تحويل انبار دهید.
- ۴-۵- سیم‌کشی مشعل گازسوز:** نقشه‌ی گسترده‌ی (شکل ۳-۵) مربوط است به سیم‌کشی داخل مشعل، که توسط کارخانه‌ی سازنده صورت گرفته است. شکل ۵-۳۱ مربوط به سیم‌کشی خارج مشعل است که توسط نصاب باید در محل اجرا

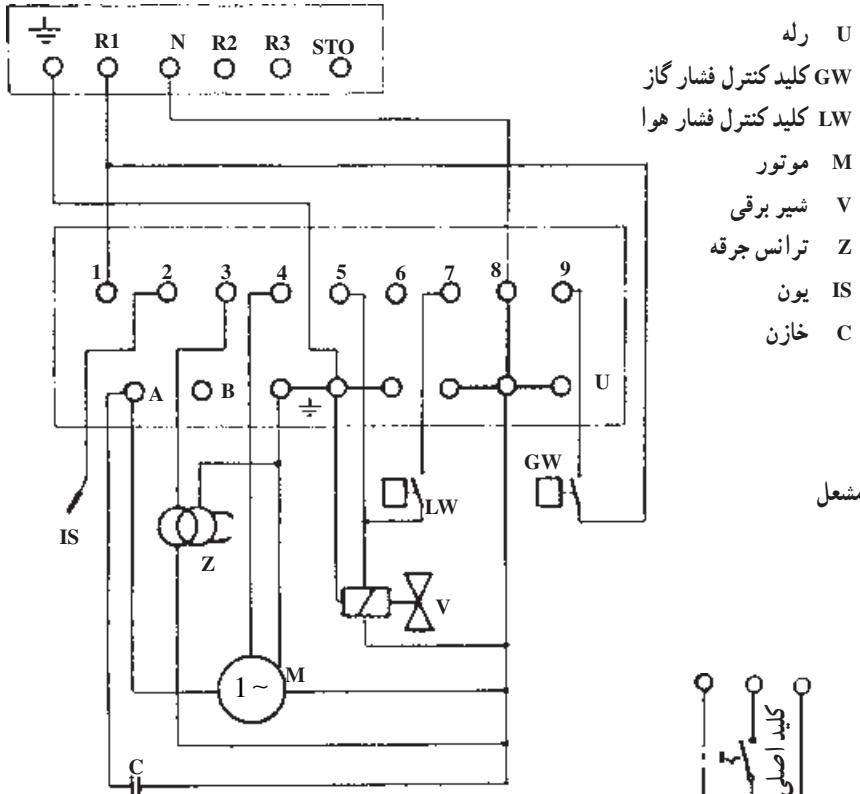
پایه‌ی رله

رله‌ی مشعل

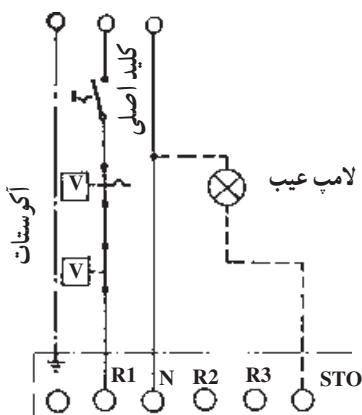

شکل ۵-۲۹- رله‌ی مشعل گازسوز و پایه‌ی آن

رله	U
کلید کنترل فشار گاز	GW
کلید کنترل فشار هوا	LW
موتور	M
شیر برقی	V
ترانس جرقه	Z
یون	IS
خازن	C

شکل ۳۰-۵ - سیم کشی داخل مشعل

شکل ۳۱-۵ - سیم کشی بیرون مشعل

رله جدا شود. این کار توسط مربی کارگاه اجرا شود.

۳- مشعل را در سیم های مربوط به قسمت های مختلف مشخص نمایید و به ترمینال مربوط در پایه رله (مطابق شکل ۳۰-۵) وصل کنید.

۴- سیم کشی بیرون مشعل را مطابق شکل ۳۱-۵ اجرا کنید.

۵- پس از تأیید صحت سیم کشی توسط مربی کارگاه و در حضور وی، فیوز اصلی و کلید اصلی برق را در حالت وصل قرار دهید و مشعل را روشن کنید.

در جدول ۲-۵، عیوب، علل احتمالی و چگونگی رفع عیب آنها را در مشعل گازی دمنده دار ملاحظه می کنید.

۴-۵-۵- دستور کار شماره ۱۱ - سیم کشی

مشعل گازسوز:

ابزار و وسائل لازم

۱- مشعل گازسوز

۲- پیچ گوشته دوسو و چهارسو

۳- آچار آلن در اندازه های مختلف

۴- آچار تخت در اندازه های مختلف

مراحل اجرای کار

۱- ارتباط تابلوی برق به مشعل را توسط کلید و یا فیوز

اصلی قطع کنید.

۲- سر سیم های قسمت های مختلف مشعل از پایه

جدول ۲-۵ - بعضی از عیب‌های مشعل گازسوز و طریقه‌ی رفع عیب و راه‌اندازی آن‌ها

عیب	علت احتمالی	طریقه‌ی رفع عیب
۱	۱- شیر گاز را باز کنید. ۲- درجه‌ی فشار کلید فشار گاز شهر را تنظیم کنید. ۳- مدار کلید فشار گاز را برای تداوم چک کنید. ۴- رله را بردارید و با استفاده از اهم‌متر، مدار کلید فشار هوا را چک کنید که اتصالی نداشته باشد.	۱- شیر گاز بسته است. ۲- کلید فشار گاز روی فشاری بالاتر از فشار گاز شهر تنظیم شده است. ۳- مدار کلید فشار گاز قطع شده است. ۴- مدار کلید فشار هوا اتصالی کرده است.
۲	۱- سیم الکترود (یون) حس شعله یا مدار آن به بدنی مشعل اتصالی دارد. ۲- کنترل رله را باز نمایید و با استفاده از اهم‌متر، اتصال مدار الکترود حس شعله را به بدنی مشعل چک کنید.	۱- موتور روشن می‌شود و بعد از چند ثانیه رله اعلام خطر (ردیست) می‌کند. ۲- موتور به طور دائم روشن می‌ماند و هیچ اتفاق دیگری نمی‌افتد.
۳	۱- کوپلینگ ارتباط بین موتور و فن خراب است و باید تعویض شود. ۲- مجرای ورودی هوای مشعل مسدود شده است. ۳- کلید فشار هوای مشعل روی فشار زیاد تنظیم شده است. ۴- مدار کلید فشار هوای مشعل قطع شده است. ۵- لوله فشار هوا در داخل بوسته‌ی مشعل قرار نگرفته است. ۶- در مواردی که کلید فشار هوا به صورت گریز از مرکز است : ۷- کلید گریز از مرکز را به طریق زیر رفع عیب کنید : ۱- کوپلینگ کلید ساییده شده است. ۲- میکروسوئیچ‌ها وصل نمی‌کند. ۳- کلید فشار هوای مشعل خراب شده است.	۱- اتصال فن به موتور باز شده است. ۲- مجرای ورودی هوای مشعل مسدود شده است. ۳- کلید فشار هوای مشعل روی فشار زیاد تنظیم شده است. ۴- مدار کلید فشار هوای مشعل قطع شده است. ۵- لوله فشار هوا در داخل بوسته‌ی مشعل قرار نگرفته است. ۶- در مواردی که کلید فشار هوا به صورت گریز از مرکز است : ۷- کلید گریز از مرکز را به طریق زیر رفع عیب کنید : ۱- کوپلینگ کلید ساییده شده است. ۲- میکروسوئیچ‌ها وصل نمی‌کند. ۳- کلید فشار هوای مشعل خراب شده است.
۴	۱- اتصالات فاز و نول جابه‌جا شده‌اند. ۲- مدار حس شعله قطع است. ۳- الکترود جرقه‌زن به بدنی مشعل اتصال دارد. ۴- الکترودهای جرقه‌زن در داخل شعله و در مجاورت الکترود حس شعله قرار دارد. ۵- الکترود حس کننده‌ی شعله در داخل شعله قرار ندارد.	۱- محل آن‌ها را تعویض کنید. ۲- محل قطع شده را باید و رفع عیب کنید. ۳- محل اتصالی را باید و رفع عیب کنید. ۴- الکترودهای جرقه‌زن را به عقب بکشید تا به اندازه‌ی چند میلی‌متر از شعله فاصله بگیرند. ۵- محل استقرار آن را اصلاح کنید.

ردیف	عیب	علت احتمالی	طریقه‌ی رفع عیب
۵	پس از گذشت زمان تخلیه‌ی اجباری دیگ، مشعل جرقه می‌زند و شیر باز می‌شود اما شعله روشن نمی‌شود.	۱- نسبت اختلاط گاز و هوا درست نیست. ۲- الکترودهای جرقه‌زن درست تنظیم نشده و درست جرقه نمی‌زنند.	۱- دمپر هوا و شیر گاز را تنظیم کنید. ۲- محل استقرار جرقه‌ها را اصلاح کنید.
۶	پس از تخلیه‌ی اجباری دیگ، مشعل مشتعل می‌شود اما بلا فاصله خاموش و عمل تخلیه تکرار می‌شود.	درجه‌ی کلید فشار هوا زیاد است.	درجه‌ی کلید فشار هوا کم کنید.
۷	مشعل مشتعل می‌شود اما پس از مدتی دوباره خاموش می‌گردد.	شعله به اندازه‌ی کافی بلند نیست.	عبور گاز را زیاد کنید.
۸	پس از گذشت زمان تخلیه‌ی اجباری، مشعل جرقه نمی‌زند.	۱- فاصله‌ی الکترود جرقه با بدنه زیاد است. ۲- ترانسفورماتور جرقه سوخته است. ۳- ولتاژ برق کم است.	۱- فاصله‌ی آن‌ها را تنظیم کنید. ۲- ترانس را تعویض کنید. ۳- در صورت نیاز یک عدد ترانس اتوماتیک در مدار نصب کنید.
۹	پس از گذشت زمان تخلیه‌ی اجباری، شیر گاز باز نمی‌شود.	۱- ولتاژ برق کم است. ۲- بوین شیر سولونوییدی گاز سوخته است.	۱- برای ولتاژهای حدوداً کمتر از 17° ولت این اتفاق می‌افتد. در صورت نیاز، یک عدد ترانس اتوماتیک در مدار نصب کنید. ۲- بوین شیر برقی را تعویض کنید.

اگر در هریک از موارد فوق، پس از بروطوف کردن اشکال موجود، باز هم عیب همچنان باقی بماند، معلوم می‌شود که کنترل رله معیوب است. توجه داشته باشید که رله در اثر بروز اشکالاتی در مدارات الکتریکی مشعل یا نوسانات غیراستاندارد برق می‌سوزد. لذا همیشه قبل از نصب رله‌ی جدید، عیب را پیدا و بروطوف کنید. زیرا همان عیب باعث سوختن رله‌ی جدید خواهد شد.

شکل ۳۲ - ۵ - تنظیم شعله‌ی پیلوت

۵-۵- مشعل گازسوز آتمسفریک

۱- ۵-۵- دستور کار شماره‌ی ۱۲ - تنظیم و تعویض قطعات مشعل گازسوز آتمسفریک

۱- تنظیم شعله‌ی پیلوت

برای تنظیم شعله‌ی پیلوت، پیچ برنجی را مطابق شکل ۳۲ با آچار پیچ گوشتی می‌چرخانیم. چرخش درجهت عقربه‌های ساعت، شعله‌ی پیلوت را کم و درجهت عکس زیاد می‌کند. شعله‌ی پیلوت باید به رنگ آبی کمرنگ بوده و از نوک ترموموکوپیل به فاصله‌ی ۱۰ تا ۱۳ میلی‌متر با آن در تماس باشد و شعله‌ی پیلوت، حداقل ۵ میلی‌متر، در مقابل دهانه‌ی ونتوری باشد.

۶- تعویض الکترود جرقه

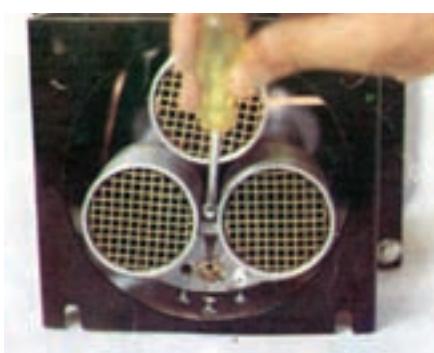
در صورتی که چینی الکترود شکسته شود یا ترک برداشته باشد، آن را تعویض کنید. مطابق شکل ۳۵-۵، با شل کردن پیچ الکترود جرقه و خارج کردن فیش الکتریکی انتهای الکترود، آن را خارج کنید و الکترود سالم را در محل مربوط قرار دهید. سپس پیچ را محکم و فیش اتصال را وصل نمایید.

شکل ۳۵-۵ - تعویض الکترود جرقه

۷- تعویض ترموموکوپل

در صورتی که شعله‌ی پیلوت ثابت نشود و عیب به ترموموکوپل مربوط باشد (مطابق شکل ۳۶-۵)، با شل کردن پیچ، ترموموکوپل آزاد می‌شود. ضمناً باید اتصال آن را از بوبین آزاد کرد و ترموموکوپل سالم را در محل صحیح نصب نمود.

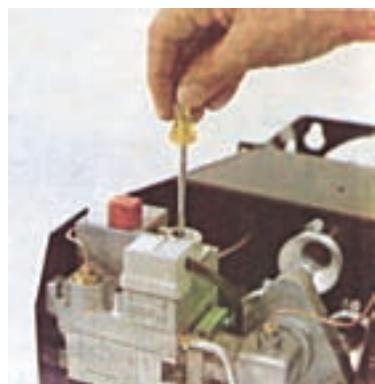
شکل ۳۶-۵ - تعویض ترموموکوپل

۸- تعویض بوبین

در صورتی که شعله‌ی پیلوت ثابت نشود و عیب مربوط به بوبین باشد، مطابق شکل ۳۷-۵، با باز کردن مهره‌ی بونجی، بوبین معیوب را خارج سازید و بوبین سالم را در محل آن قرار دهید. سپس مهره را محکم کنید.

۲- تنظیم شعله‌ی اصلی

برای تنظیم شعله‌ی اصلی، پیچ دربوش را مطابق شکل ۳۳-۵ بردارید و با چرخاندن پیچ پلاستیکی در جهت عقربه‌های ساعت، شعله زیاد و در جهت عکس آن کم می‌شود.

شکل ۳۳-۵ - تنظیم شعله‌ی اصلی

۳- خاموش کردن موقت مشعل

کلید برق را از تابلو قطع کنید. در این حالت شعله‌ی پیلوت باقی می‌ماند و شعله‌ی اصلی، روشن نمی‌شود.

۴- خاموش کردن دائم مشعل

همین که دکمه‌ی قرمز را فشار دهید، پیلوت و شعله‌ی اصلی قطع می‌گردد (شکل ۳۴-۵).

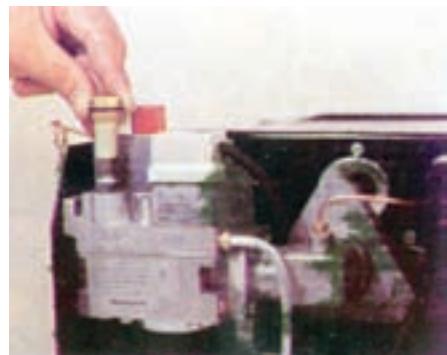

شکل ۳۴-۵ - خاموش کردن دائم مشعل

۵- تنظیم سهراهی دامپر

در صورتی که شعله‌ی پیلوت از محل خود جدا شود و با به عبارتی پرش داشته باشد، دریچه‌ی سهراهی دامپر روی دودکش را بیش تر باز کنید تا اشکال برطرف شود. چنان‌چه شعله به داخل مشعل کشیده شود و یا بوی گاز نسوخته استشمام گردد سهراهی دامپر را باید کاملاً بسته نگه داشت.

۵-۵-۲- عیب یابی مشعل گازسوز آتمسفریک: در جدول ۳-۵، عیوب، علل احتمالی و چگونگی رفع عیوب آنها؛ در مشعل های گازی آتمسفریک ملاحظه می کنید.

شکل ۳۷-۵ - تعویض بوین

جدول ۳-۵ - عیب یابی مشعل گازسوز آتمسفریک

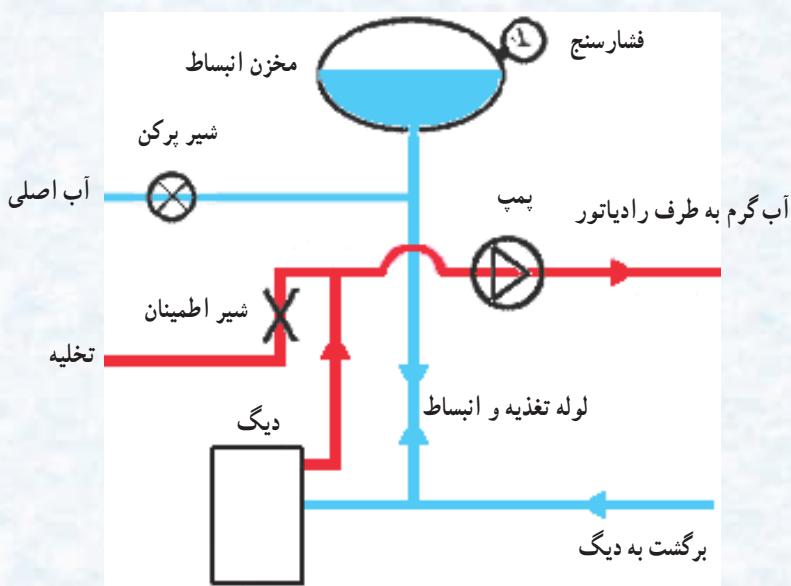
عیب	علت	چگونگی رفع عیب
شعله‌ی پیلوت تشکیل شده است، ولی ۳۰ ثانیه پس از فشار دادن دکمه از بین می‌رود.	۱- شل بودن مهره‌ی ترموموکوپل ۲- خراب بودن ترموموستات کنترل بدنه ۳- خراب بودن ترموموکوپل ۴- خراب بودن بوین شیر ۵- نداشتن تماس صحیح شعله‌ی پیلوت با ترموموکوپل	۱- مهره را سفت کنید. ۲- ترموموستات را تعویض کنید. ۳- ترموموکوپل را تعویض کنید. ۴- بوین شیر را تعویض کنید. ۵- شعله‌ی پیلوت را تنظیم کنید.
شعله‌ی پیلوت تشکیل نمی‌شود.	۱- اشکال در سیم کشی پایه‌ی رله است. ۲- الکترود جرقه تنظیم نیست. ۳- چینی الکترود شکسته است. ۴- برق قطع است. ۵- شیر گاز بسته است. ۶- جرقه زن خراب است. ۷- مسیر لوله‌کشی گاز دارای هواست. ۸- سوراخ پیلوت گرفته است.	۱- سیم کشی را اصلاح کنید. ۲- الکترود جرقه را تنظیم کنید. ۳- الکترود جرقه را تعویض کنید. ۴- برق را وصل کنید. ۵- شیر گاز را باز کنید. ۶- جرقه زن را تعویض کنید. ۷- هوایگری کنید. ۸- گرفتگی را رفع کنید.
شعله‌ی اصلی تشکیل نمی‌شود.	۱- شعله‌ی شمعک ثابت نمی‌ماند و از بین می‌رود. ۲- بوین شیر بر قی کنترل گاز خراب است.	۱- موارد مربوط به تشکیل شعله‌ی پیلوت را بررسی کنید. ۲- بوین را تعویض کنید.
مشعل به طور مداوم کار می‌کند.	خراب بودن آکوستات روی دیگ	آکوستات را تعویض کنید.
پس زدن شعله	۱- نداشتن کلاهک H ۲- نامناسب بودن دودکش ۳- دیگ و دودکش از دوده مسدود است.	۱- کلاهک H نصب کنید. ۲- دودکش را اصلاح کنید. ۳- دیگ و دودکش را تمیز کنید.
شعله پرش دارد و پیلوت خاموش می‌شود.	مکش دیگ بیش از اندازه است.	سه راهی دامپر را به اندازه‌ی مورد نیاز باز کنید.

اخلاق حرفه‌ای

اهمیت تجربه و دانش

یک نفر تکنیسین تأسیسات باید صلاحیت فنی اجرای سیستم تأسیسات مکانیکی را داشته باشد و همچنین در زمینه‌ی اجرای سیستم شناخت و تبحر کافی را کسب کند. برای مثال موارد زیر بیانگر آن است که دانش و تجربه تا چه حد در موقیت شخص و اجرای صحیح سیستم‌های تأسیساتی اهمیت دارد.

۱- در یک سیستم گرمایی نصب شده، صدای زیادی وجود داشت که باعث آزار ساکنان واحد مسکونی می‌شد. در بازدیدی که توسط مجری به عمل آمد، پس از بررسی علل مختلف تشخیص داده شد که پمپ سیر کولاتور (انتخاب شده برای سیستم) دارای ظرفیت بیش از حد مورد نیاز بوده و همین امر باعث سرعت زیاد آب در لوله‌ها شده و سروصدای زیادی را ایجاد کرده است. در وهله‌ی اول چاره‌ی کار در تعویض الکتروپمپ یا تراش پروانه، به نظر می‌رسید. ولی تجربه و دانش یک کارشناس مهندس به ما کمک کرد تا با استفاده از شیر «بای‌پاس» مشکل را حل کنیم. در نتیجه با باز کردن تدریجی این شیر صدای مزاحم سیستم از بین رفت.

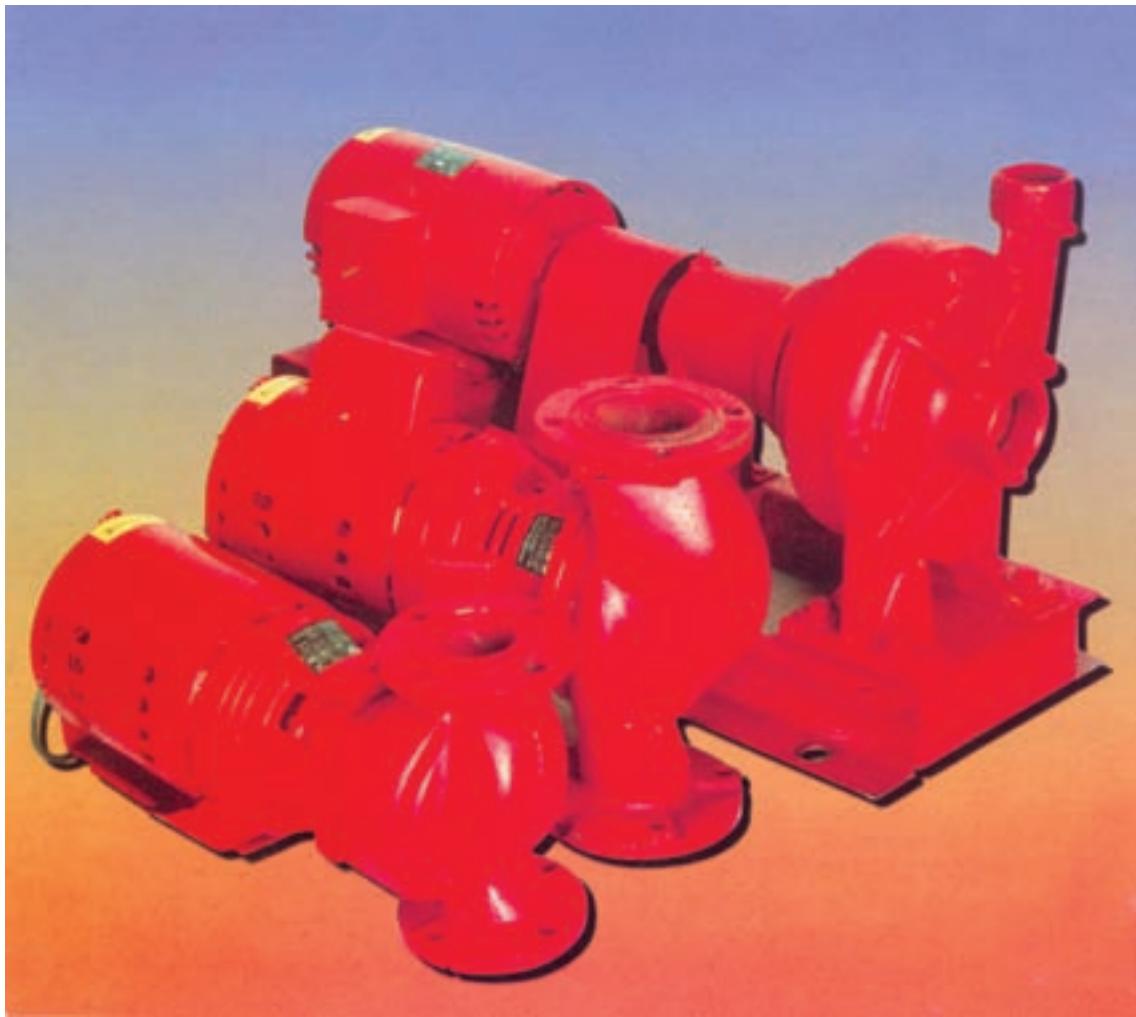
شکل ۵-۳۸

۲- در یک سیستم گرمایی، که چند سال از شروع کار آن می‌گذشت، متوجه شدیم که بعضی از رادیاتورها به خوبی گرم نمی‌شوند و آب در آن‌ها خوب گردش نمی‌کند و آب کافی دریافت نمی‌نمایند. در حالی که سیستم در سال‌های قبل خوب کار می‌کرده است. بنابراین، باید اتفاقی افتاده باشد. پس از بررسی‌های لازم معلوم گردید که شیر با پاس «باز» مانده است. «باز» ماندن شیر با پاس باعث شده است که هد پمپ کم شود و نتواند آب را در تمام سیستم بگرداند و در نتیجه به برخی از رادیاتورها آب نمی‌رسد. با توجه به نقش تجربه جادارد، با دیدگاه‌ها و تجربه‌های انسان‌های موفق آشنا شوید زیرا، ماحصل این تجربیات ارزشمند و از درجه‌ی اثربخشی خاصی برخوردار است.

سخنان بزرگان:

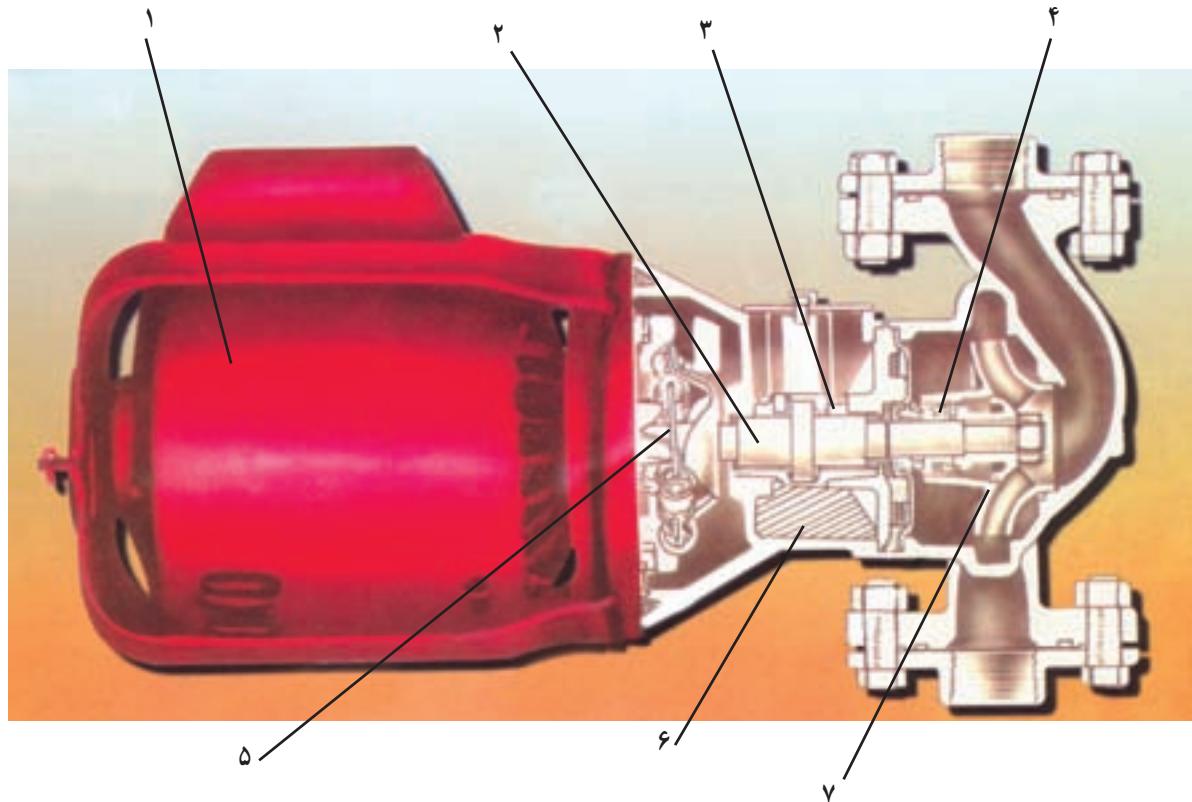
«سعی کن عظمت و بزرگی در نگاه تو باشد نه در چیزی که به آن می‌نگری.

۶-۵- پمپ‌های سیرکولاتور
 (خطی - زمینی) را می‌بینید. پمپ‌های خطی در سیستم‌های کوچک و پمپ‌های زمینی در سیستم‌های بزرگ به کار می‌روند. مرکز) هستند. در شکل ۵-۳۹ انواع پمپ‌های سیرکولاتور

شکل ۵-۳۹ - انواع پمپ‌های سیرکولاتور

۴ - کاسه نمد ۵ - کوپلینگ ۶ - قسمت روغن کاری ۷ - پروانه	۱-۶-۵- اجزای پمپ خطی: شکل ۴-۵ برش یک دستگاه پمپ خطی را نشان می‌دهد. در روی شکل، قسمت‌های مختلف آن با شماره‌های زیر مشخص شده است : ۱ - الکتروموتور ۲ - شافت (محور) ۳ - یاتاقان

شکل ۴۰-۵ - برش یک دستگاه پمپ خطی

روی محور، سطوح یاتاقانی بزرگی درست کرده‌اند تا دوران محور به صورت دقیق و هم مرکز و بدون لنگی صورت پذیرد.

شکل ۴۲-۵ - شافت یک دستگاه پمپ

۳ - یاتاقان‌ها: (شکل ۴۳-۵)
برای تراز نگهداشتن دقیق محور پمپ‌ها از یاتاقان‌های برتری، که به قدر کافی بلند هستند، استفاده می‌شود. یک شیار مخصوص روغن کاری در هر یاتاقان ایجاد شده است، تا گردش ثابت روغن را روی سطح یاتاقان‌ها میسر سازد.

شکل ۴۱-۵ - الکتروموتور پمپ

۲ - محور (شاфт): (شکل ۴۲-۵)
وظیفه‌ی شافت انتقال حرکت از الکتروموتور پمپ به پروانه‌ی پمپ است. همان‌طور که در شکل مشخص است بر

۶—سیستم روغن کاری: (شکل ۴۶—۵) روغن کاری محور و یاتاقان های پمپ خطی بسیار ساده و به وسیله‌ی نمد آغشته به روغن صورت می‌گیرد.

شکل ۴۶—۵—سیستم روغن کاری پمپ خطی

۷—پروانه: (شکل ۴۷—۵) پروانه‌ی پمپ‌های سیرکولاتور از نوع گریز از مرکز است و ساخت آن از جنس فولاد، برنج، چدن، کائوچو، پلاستیک، آلومینیوم و ... امکان‌پذیر است.

شکل ۴۷—۵—پروانه‌ی گریز از مرکز

سرویس کردن پمپ‌های خطی، معمولاً بسیار آسان، و قابلیت تعویض کامل قطعات آن‌ها میسر است. با بازنمودن چند عدد پیچ، به سه قسمت جداگانه تقسیم می‌شود و امکان سرویس پمپ‌ها را، بدون باز کردن اتصالات از لوله، فراهم می‌سازد (شکل ۴۸—۵).

شکل ۴۸—۵—سرویس آسان پمپ

شکل ۴۳—۵—یاتاقان‌های برنزی بلند

۴—سیل مکانیکی (کاسه نمد): (شکل ۴۴—۵) این کاسه نمد از نفوذ آب به داخل یاتاقان‌ها جلوگیری می‌کند.

شکل ۴۴—۵—کاسه نمد مکانیکی

۵—کوپلینگ: (شکل ۴۵—۵) در پمپ‌های خطی انتقال حرکت از الکتروموتور به محور پمپ توسط یک کوپلینگ فنری صورت می‌گیرد ولی در پمپ‌های زمینی معمولاً یک کوپلینگ لاستیکی ارتباط محور پمپ و الکتروموتور را برقرار می‌کند. کوپلینگ‌های فنری دارای بازوهایی هستند که با فنر به یکدیگر وصل شده‌اند.

شکل ۴۵—۵—کوپلینگ

- ۳- آچار شش گوش (آلن) در اندازه های مختلف
- ۴- دستگاه فولی کش مناسب
- ۵- پیچ گوشتی دوسو و چهارسو
- ۶- چسب آهن و آمپر متر انبری

- ۲-۶-۵- دستور کار شماره ۱۳- تعویض سیل مکانیکی (کاسه نمد) پمپ خطی
- ابزار و وسایل لازم
- ۱- پمپ خطی (شکل ۵-۴۹)
- ۲- آچار تخت و رینگ در اندازه های مختلف

شکل ۵-۴۹- یک نمونه پمپ خطی

بدنه‌ی پمپ (محفظه‌ی حلزونی) را به وسیله‌ی آچار آلن مناسب

- ۱- کلید برق مربوط به پمپ را به حالت قطع قرار دهید. باز کنید (شکل ۵-۵).
- ۲- سر سیم‌های متصل به پمپ را آزاد کنید.
- ۳- شیرهای ورودی و خروجی پمپ را بینند.
- ۴- پیچ‌های شماره ۹۱۴ مربوط به اتصال واسطه به

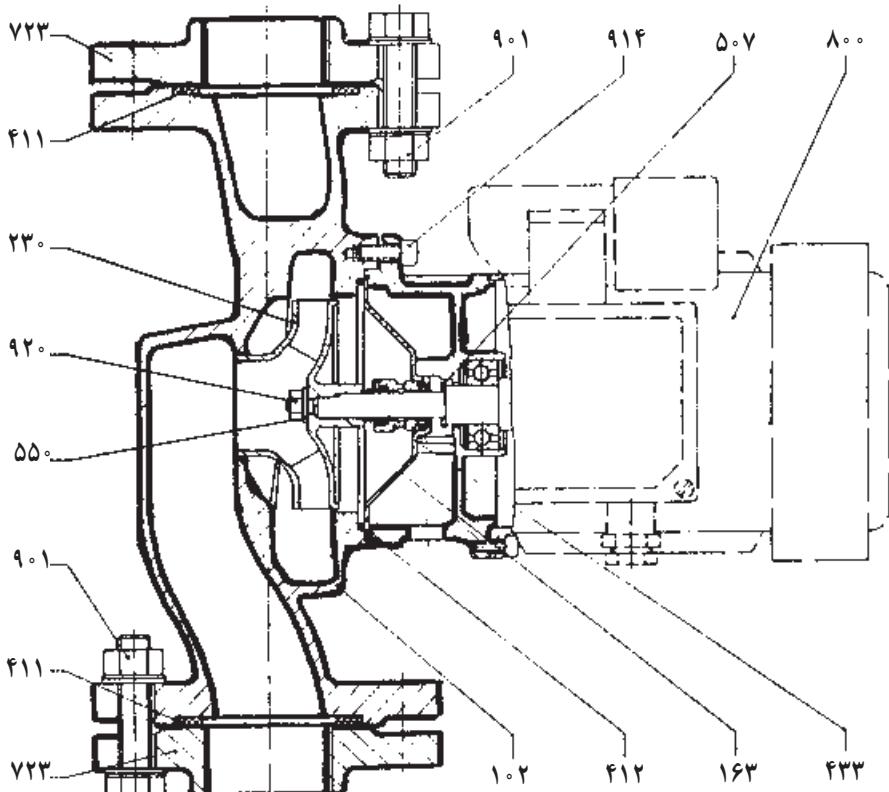
مراحل اجرای کار

کتروموتور از بدنه جدا نشود و به زمین نیفتد.

الکتروموتور از بدنه جدا نشود و به زمین نیفتد.

۳- شیرهای ورودی و خروجی پمپ را بینند.

۴- پیچ‌های شماره ۹۱۴ مربوط به اتصال واسطه به

- ۱۰—محفظه‌ی حلزونی
 ۱۶۳—دربوش محفظه
 ۲۳۰—پروانه
 ۴۱۱—واشر لاستیکی
 ۴۱۲—اورینگ یا واشر نسوز
 ۴۳۳—آب بندی مکانیکی
 ۵۰۷—آب پخش کن
 ۵۵۰—واشر تخت فلزی
 ۷۲۳—فلانج
 ۸۰۰—موتور
 ۹۰۱—پیچ شش گوش
 ۹۱۴—پیچ آلنی
 ۹۲۰—مهره‌ی شش گوش

شکل ۵-۵۰

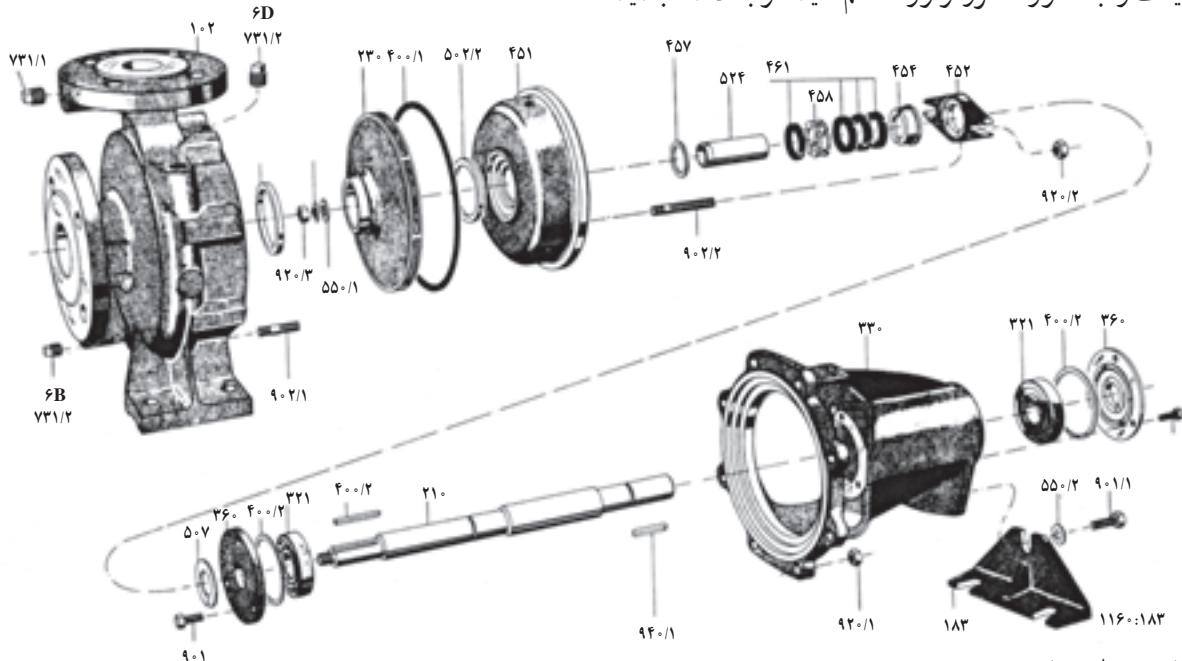
- ۶—بعد از باز شدن پیچ‌ها، با احتیاط، الکتروموتور را به همراه پروانه و سایر متعلقات از بدنه‌ی حلزونی جدا کنید.
- ۷—پیچ شماره‌ی ۹۲۰ را پس از روغن کاری باز کنید.
- ۸—به وسیله‌ی فولی کش پروانه‌ی پمپ را خارج کنید.
- ۹—سیل مکانیکی (فیبر فری یا کاسه نمد) معیوب را از روی شفت جدا کنید.
- ۱۰—قسمت ثابت سیل (لاستیک + چینی) را به وسیله‌ی چسب آهن، در قسمت دربوش محفظه، نصب کنید.
- ۱۱—قسمت متحرک (لاستیک گلویی شفت + چینی + فر) را در روی شفت مقابل قسمت ثابت نصب کنید.
- ۱۲—پروانه‌ی پمپ را به وسیله‌ی مهره‌ی (شماره‌ی ۹۲۰) انتهای شفت، در محل خود سفت کنید.
- ۱۳—الکتروموتور به اضافه‌ی پروانه و سایر متعلقات را روی محفظه‌ی حلزونی پمپ نصب، و پیچ‌های مربوطه (۹۱۴) را به صورت ضربه‌بری و هماهنگ، سفت کنید. (محل روغن کاری رو به بالا باشد).
- ۱۴—سرسیم‌های مربوط را به محل خود وصل کنید و لزوم باز کنید.

- مربی کارگاه را در جریان کار قرار دهید.
- ۱۵—با حضور مربی کارگاه، کلید اصلی برق پمپ را وصل و الکتروموتور را روشن کنید و کارکرد صحیح پمپ بدون نشت آب را، از قسمت شفت موتور شاهد باشید.
- ۱۶—بعد از راه اندازی پمپ، به وسیله‌ی آمپر متر انبری، مقدار آمپر نامی موتور را تست کنید.
- ۱۷—بعد از اطمینان از درستی کار، ابزار و وسائل کار خود را به انبار تحویل دهید.

۳-۶-۵—دستور کار شماره‌ی ۱۴—تعویض کوپلینگ پمپ‌های خطی

- ابزار و وسائل لازم
- ۱—آچار آلن
  - ۲—آچار تخت
  - ۳—سوهان گرد
  - ۴—آمپر متر انبری
- مراحل اجرای کار
- ۱—کلید برق پمپ را از تابلوی اصلی قطع کنید.
  - ۲—سرسیم‌های مربوط به الکتروموتور را (در صورت لزوم) باز کنید.

- که محل روغن کاری طرف بالا باشد.
- ۱۰- پیچ های نگهدارنده الکتروموتور به واسطه را بیندید.
- ۱۱- الکتروپمپ را از نظر روغن بازدید نمایید و در صورت لزوم روغن اضافه کنید.
- ۱۲- با حضور مربی، سر سیم های الکتروموتور را وصل نمایید و با زدن کلید برق الکتروپمپ را راه اندازی کنید.
- ۱۳- توسط یک آمپر متر انبری، شدت جریان را اندازه گیری و کنترل نمایید.
- ۱۴- بعد از تأیید درستی کار از طریق مربی، ابزار و وسایل کار را جمع کنید و به انبار تحویل دهید.
- ۱۵- پمپ زمینی در شکل ۵۱ قطعات پمپ های گریز از مرکز زمینی به تفصیل آمده است.

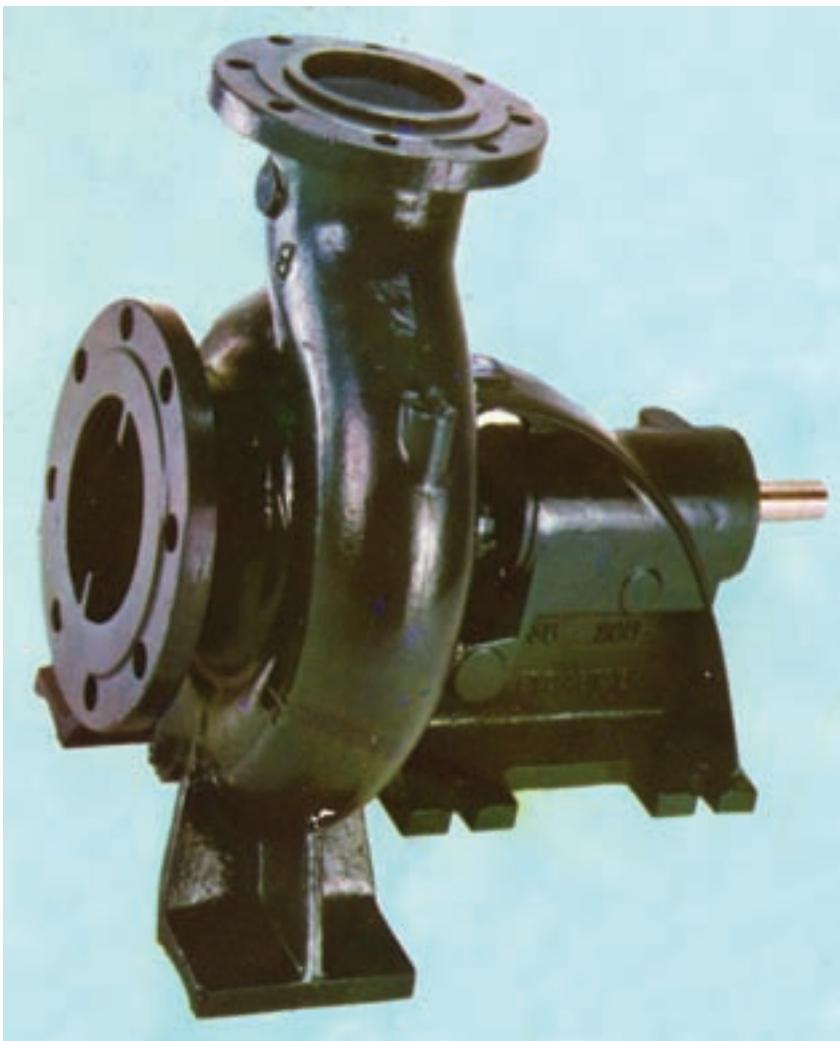

- ۱۶- پیچ آلن سمت واسطه کوپلینگ را شل کنید.
- ۱۷- باز کردن پیچ های مربوط، الکتروموتور را از واسطه جدا کنید.
- ۱۸- با آچار آلن، کوپلینگ معیوب را از الکتروموتور جدا کنید.
- ۱۹- در تهیه کوپلینگ، سعی شود با جهت و چرخش پمپ مناسب باشد.
- ۲۰- کوپلینگ را روی محور الکتروموتور و محور واسطه امتحان کنید. در صورت جا نرفتن، داخل آن را به وسیله ای سوهان گرد، برآده برداری کنید.
- ۲۱- کوپلینگ را روی محور واسطه قرار دهید و آن را با آچار آلن در جای خود محکم کنید.
- ۲۲- الکتروموتور را مقابل واسطه قرار دهید و طرف آزاد کوپلینگ را به محور الکتروموتور محکم کنید. توجه داشته باشید

شکل ۵۱-۵- قطعات پیچ های گریز از مرکز زمینی

- ۳- پیچ گوشتی دوسو و چهارسو
- ۴- فولی کش
- ۵- چکش پلاستیکی و آهنی
- ۶- آمپر متر

- ۵-۶- دستور کار شماره ۱۵ - تعویض بلبرینگ ها و پروانه های پمپ زمینی
- ابزار و وسایل لازم
- ۱- پمپ زمینی (شکل ۵۲-۵)
- ۲- آچار رینگ و تخت در اندازه های مختلف

شکل ۵۲-۵- یک پمپ زمینی بدون الکتروپمپ

- ۵- دو عدد پیچ مربوط به عینکی پمپ را باز کنید.
- ۶- کوپلینگ مربوط به شفت پمپ را از سر شفت بهو سیله‌ی فولی کش خارج کنید. توجه داشته باشید که استفاده از چکش در خارج کردن کوپلینگ باعث تاب شفت می‌شود.
- ۷- مهره‌های اتصال پایه‌ی یاتاقان به بدنه‌ی حلزونی را باز کنید (مهره‌ی شماره ۱/۹۲۰) و پیچ‌های پایه‌ی پمپ را نیز

مراحل اجرای کار

- ۱- برق پمپ را از روی تابلوی اصلی قطع کنید.
- ۲- شیرهای ورودی و خروجی پمپ را بیندید.
- ۳- پیچ‌های پایه‌ی الکتروموتور را باز کنید.
- ۴- الکتروموتور را از کوپلینگ پمپ جدا کنید و لاستیک بین دو کوپلینگ را بردارید.

باز کنید.

نخ گرافیت برای آب بندی شفت استفاده کنید.

- ۱۵- پروانه‌ی نورا نیز به انتهای شفت بیندید.
- ۱۶- شفت پمپ را در بدنه‌ی پمپ نصب کنید و با بستن پیچ‌ها، واشر یا اورینگ را تعویض کنید و شفت و بدنه‌ی یاتاقان را روی حلزمونی با مهره‌های مربوطه به صورت ضربدری و هماهنگ محکم کنید و کوپلینگ روی شفت را نیز جا بزیند.
- ۱۷- لاستیک کوپلینگ را جا بزیند و، الکتروموتور را در محل خود نصب و تنظیم کنید.
- ۱۸- سرسيم‌های الکتروموتور را وصل کنید. در حضور مربي کارگاه، کلید برق مربوط به پمپ را در حالت وصل قرار دهيد.
- ۱۹- الکتروپمپ را استارت کنید. مقدار آمپر مجاز را اندازه‌گيری کنید و قطع شدن صدای غيرمعارف پمپ (حاصل از بلبرینگ‌های معیوب) را ملاحظه کنید.
- ۲۰- بعد از اجرای کار، وسایل و ابزار کار را جمع کنید و تحويل انبار دهید.

۸- با وارد کردن ضربه‌ی آهسته به سرپوش محفظه، پایه‌ی یاتاقان از بدنه‌ی حلزمونی جدا می‌شود.

۹- مهره‌ی انتهایی شفت را باز نمایید و به وسیله‌ی فولی کش پروانه‌ی پمپ را از روی شفت جدا کنید.

۱۰- با باز کردن درپوش محفظه‌ی یاتاقان‌ها و وارد کردن ضربه به یک سر شفت، شفت از بدنه‌ی پمپ خارج می‌شود.

۱۱- با استفاده از فولی کش، بلبرینگ‌های معیوب را از روی شفت جدا کنید. استفاده از چکش یا هر ضربه‌ی دیگر به بلبرینگ‌ها باعث خرابی شفت می‌شود.

۱۲- بعد از تمیز کردن شفت، بلبرینگ‌های نو را (به وسیله‌ی بوش مناسب با رینگ داخلی) با ضربات مناسب چکش در محل خود قرار دهيد.

۱۳- برای جا زدن شفت در محفظه‌ی یاتاقان‌ها نیز از طریق بوش (مناسب با رینگ خارجی بلبرینگ) و ضربات مناسب استفاده کنید.

۱۴- قبل از بستن عینکی در محل خود، از چند ردیف

اخلاقی حرفه‌ای

آینده‌ی شغلی

هنرجوی رشته تأسیسات، پس از پایان تحصیل در دوره متوسطه، دو راه پیش رو دارد:

- ۱- ادامه‌ی تحصیل در دوره‌ی کارданی
- ۲- ورود به بازار کار

هنرجویانی که قصد ادامه‌ی تحصیل نداشته باشند و بخواهند در رشته‌ی تأسیسات وارد بازار کار شوند، در وهله‌ی اوّل باید خود را به حوزه‌ی نظام وظیفه، برای گذراندن دوره‌ی مقدس سربازی، معرفی نمایند، تا زمان شروع دوره‌ی مقدس سربازی تعیین شود و دفترچه‌ی آماده به خدمت دریافت نمایند.
توصیه می‌شود که در آغاز دوره‌ی سربازی، تخصص خود را به مسئولان نظام وظیفه‌ی عمومی اعلام نمایند تا در تأسیسات مکانیکی محل خدمت خود به کار گرفته شوند. زیرا سابقه کار فنی که در مدت سربازی پیدا می‌کنند و هم‌چنین گواهی نامه اشتغال در چنین واحدی نقش مؤثری در اشتغال آنان خواهد داشت.
ورود به بازار کار و اشتغال پس از طی دوره سربازی به دو صورت ممکن است:

- ۱- اهتمام به کسب و کار با تأسیس شرکت یا مؤسسه‌ی فنی
- ۲- استخدام در ادارات و شرکت‌ها و مؤسسات

مراحل ثبت شرکت سهامی خاص

۱- تعیین نام شرکت، با توجه به مقررات اداره‌ی ثبت شرکت‌ها
۲- تحويل مدارک مورد نیاز به قسمت ثبت دفاتر اداره‌ی ثبت شرکت‌ها و تعیین شماره‌ی ثبت شرکت
۳- ارائه‌ی آگهی تأسیس به دفتر شرکت سهامی روزنامه‌ی رسمی جمهوری اسلامی ایران
شرکت سهامی خاص به وسیله‌ی هیئت مدیره‌ای که از بین صاحبان سهام انتخاب می‌شود، اداره خواهد شد.

– حداقل تعداد سهامداران در این نوع شرکت ۳ نفرند.
– حداقل سرمایه در شرکت سهامی خاص یک میلیون ریال است.
– پس از تشکیل و ثبت شرکت سهامی خاص هیئت مدیره باید نسبت به تهیه‌ی دفاتر قانونی از اداره ثبت شرکت‌ها اقدام نماید.
– هیئت مدیره در اولین جلسه‌ی خود، از بین اعضای هیئت یک رئیس و یک نایب رئیس انتخاب می‌کند و یک نفر را نیز به مدیریت عامل شرکت بر می‌گزیند.
برای کسب اطلاعات بیشتر می‌توان به کتاب قانون تجارت در باب شرکت سهامی خاص و یا مسئولیت محدود مراجعه نمود و یا مستقیماً از اداره‌ی ثبت شرکت‌ها کسب اطلاع نمود.

شرایط و مدارک لازم جهت اخذ پروانه‌ی کسب طبق قانون نظام صنفی کشور

- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران
- ۲- ارائه‌ی آخرین مدرک تحصیلی
- ۳- مدرک لازم دال بر دارا بودن صلاحیت فنی
- ۴- گواهی پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت دائم
- ۵- حداقل سن برای خانم‌ها به منظور دریافت پروانه‌ی کسب ۱۸ سال است.
- ۶- ارایه‌ی گواهی عدم سوء پیشینه
- ۷- گواهی عدم اعتیاد
- ۸- ارائه‌ی سند مالکیت یا اجاره‌نامه رسمی یا عادی یا مبایعه‌نامه
- ۹- ارائه‌ی پایان کار تجاري اداري و یا کارگاهی محل
- ۱۰- موافقت اداره نظارت بر اماكن عمومي نيروي انتظامي

منابع و مأخذ

۱- دفتر امور فنی سازمان مدیریت و برنامه ریزی، مشخصات فنی عمومی تأسیسات مکانیکی ساختمان‌ها،

نشریه‌ی ۱۲۸/۱

۲- دفتر تدوین و ترویج مقررات ملی ساختمان مبحث چهاردهم - تأسیسات گرمایی، تعویض هوا و

تهویه‌ی مطبوع.

۳- جعفر آبادی محسن، تأسیسات آب و فاضلاب رشته‌ی نقشه‌کشی معماری، کد ۴۶۰/۲

۴- ستارزادگان هدایت الله، کارکارگاهی سال دوم تأسیسات حرارتی و برودتی، کد ۵۰۸/۱

۵- ضیایی محسن، درس فنی سال دوم تأسیسات حرارتی و برودتی، کد ۵۰۸/۲

۶- ضیایی محسن، رسم فنی سال دوم تأسیسات حرارتی و برودتی، کد ۵۰۸/۴

۷- کاتالوگ شرکت‌های داخلی

۸- احمد پور داریاتی، دکتر محمود، کار آفرینی - محراب قلم

